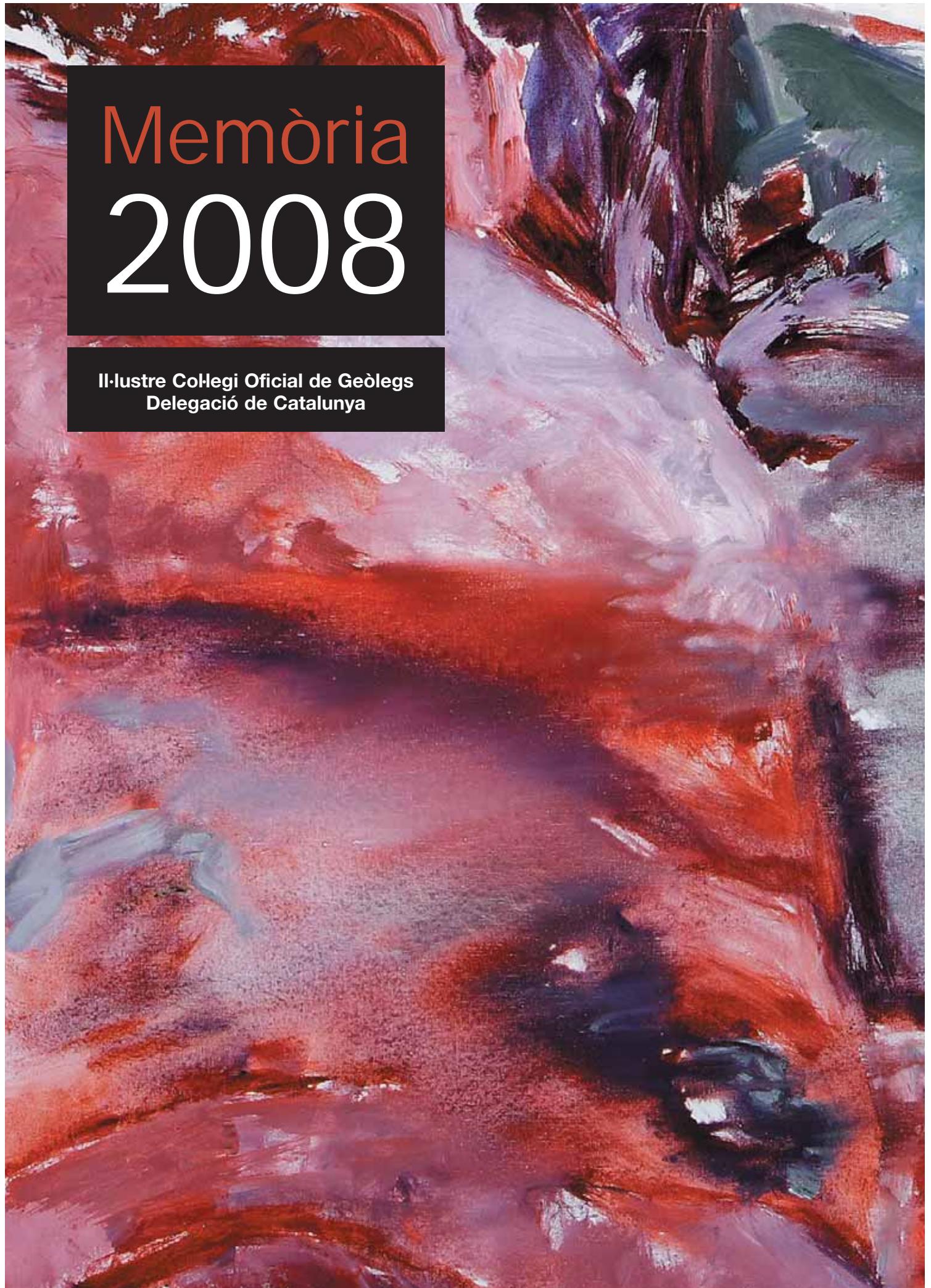

Memòria 2008

II·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs
Delegació de Catalunya

Il·lustre Col·legi Oficial
de Geòlegs
Delegació de Catalunya

Consell de Govern

El Consell de Govern de l'Il·lustre Col·legi Oficials de Geòlegs, Delegació de Catalunya s'ha reunit dotze vegades durant l'any 2008 en convocatòria ordinària, a més de les reunions amb diversos membres del Consell de Govern en reunions de treball amb assistència d'una part del plenari.

President

Joan Escuer i Solé

Vicepresident

Álvaro Arasa i Tuliesa

Secretari

Ramon Pérez i Mir

Tresorer

Xavier Cuello i Vivas

Vocals

Álvaro Arasa i Tuliesa: Formació

Roger Oriol Gibert i Elias: Promoció i màrqueting

Laura León i Amat Noves: Tecnologies

Albert Martínez i Rius: Assessoria legal i assegurances

Juli Rubio i Martínez: ONG Geòlegs del Món

Comissions Tècniques

Comissió de Medi Ambient: Roger Oriol Gibert i Elias

Comissió per al seguiment del CTE: Maite Alonso i Jardí,

Álvaro Arasa i Tuliesa, Ramon Pérez i Mir, Albert Ventayol i Lázaro

Comissió del Paisatge: Xavier Cuello i Vivas

Comissió de Riscos Geològics: Joan Escuer i Solé

Sumari

Presentació

Informe de la presidència	6
---------------------------------	---

Vicepresidència

Informe de la vicepresidència	12
-------------------------------------	----

Secretaria

Informe de Secretaria	16
Secretaria Tècnica	18

Tresoreria

Informe de Tresoreria	22
-----------------------------	----

Vocalies

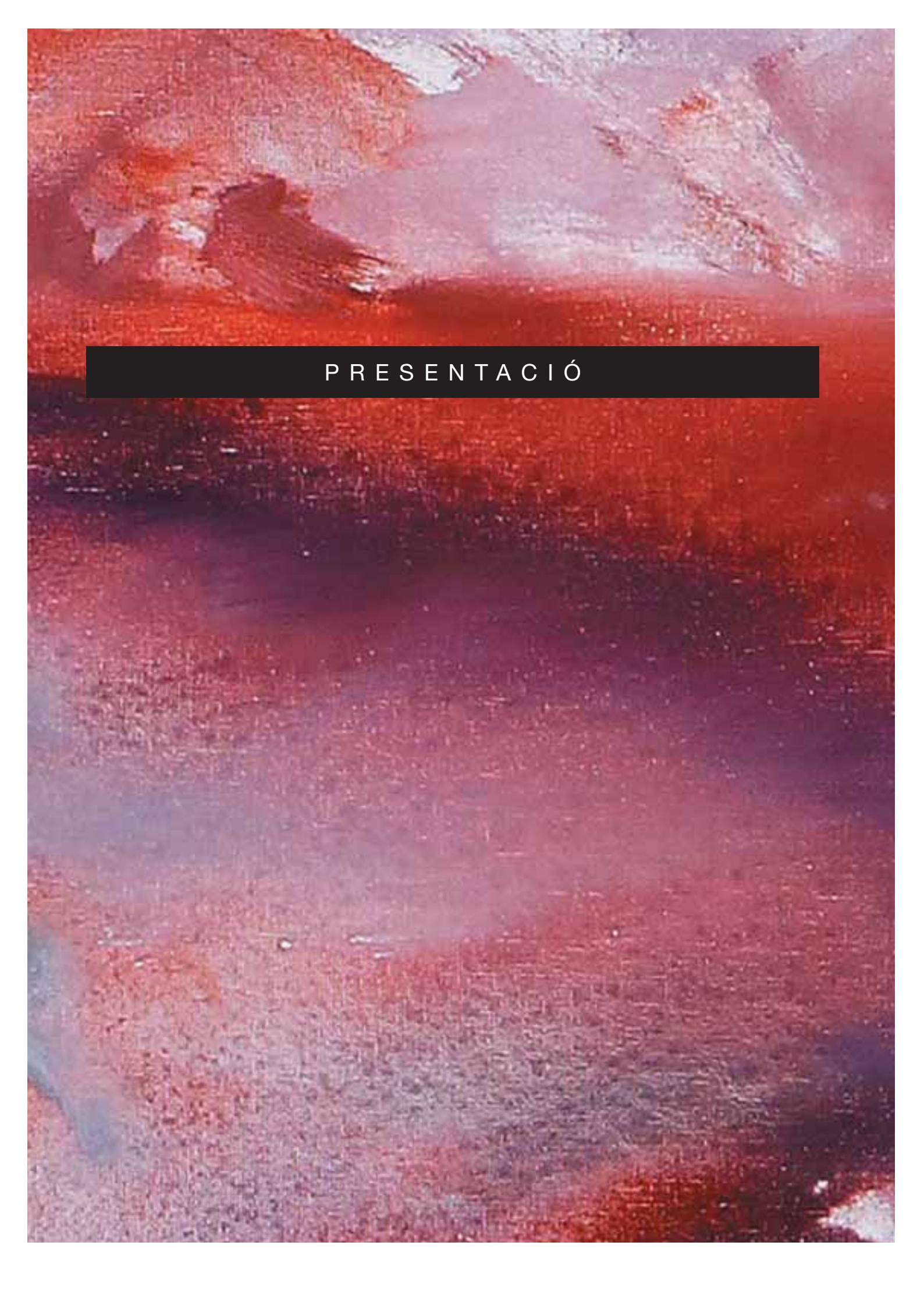
Noves Tecnologies	26
Formació	31
Promoció i màrqueting	32
Assessoria legal i assegurances	35
ONG Geòlegs del Món	37

Comissions

Comissió del Paisatge	40
Comissió de Medi Ambient	41
Comissió per al seguiment del CTE	42
Comissió de Riscos Geològics	43

Versió castellana	46
-------------------------	----

PRESENTACIÓ

Presentació

Informe de la Presidència

Memòria d'activitats 2008

Durant l'any 2008, malgrat l'establiment de la crisi ja anunciada l'any anterior, l'activitat de la Presidència no ha minvat, ans al contrari, ha continuat estant centrada en exercir amb més empenyament que mai la representació oficial de l'Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya davant dels poders públics, corporacions, entitats i particulars, com també en el desenvolupament de la participació dins de la nostra entitat mitjançant la consolidació de les comissions de treball existents.

El 17 de febrer, i dins del cicle de xerrades *Aperitius de Ciència*, organitzades pel Museu de Ciències Naturals de Barcelona, el president del COLGEOCAT va impartir la xerrada col·loqui “Sota l'asfalt. Es poden fer túnels a Barcelona?” on, a petició de la direcció del museu, es tractaren les característiques del subsòl de Barcelona amb la intenció de donar una visió científica del tema, perquè així les persones que hi van assistir tinguessin elements de judici més enllà de la visió que donen els mitjans de comunicació, polítics i grups de pressió diversos.

La presència del COLGEOCAT en els mitjans de comunicació ha estat força significativa, especialment arran de la presentació de l'informe realitzat a petició del Patronat de la Sagrada Família, on es valorava la idoneïtat i l'abast del coneixement geològic en el traçat de la línia d'alta velocitat Madrid–Saragossa–Barcelona–frontera francesa, en el tram Sants–Sagrera, al seu pas pel temple expiatori. En aquest context es va presentar formalment l'estudi al cap d'arquitectes del temple de la Sagrada Família, Jordi Bonet, que va agrair la col·laboració del nostre col·lectiu en aquest assumpte. El document també va ser presentat al regidor d'Urbanisme del Ajuntament de Barcelona, Ramon

Garcia Bragado, assessorat per representants de l'Institut Geològic de Catalunya. La decisió immediata per part de la regidoria va ser realitzar els cinc sondatges que, entre altres actuacions, recomanava el document del COLGEOCAT. Paral·lelament, el document va ser adreçat als representants autoritzats d'ADIF, en concret a la direcció de la línia d'alta velocitat Madrid–Barcelona–Figueres, on va ser rebut amb interès. En l'actualitat hi ha endegades diverses línies d'actuació per part de aquest ens gestor d'infraestructures inspirades en el document del COLGEOCAT. L'informe va ser valorat explícitament pel secretari de Mobilitat del Departament de Política Territorial i Obres Pùbliques de la Generalitat de Catalunya, Manel Nadal, durant la clausura de la jornada sobre túnels organitzada pel Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports (CECCP), celebrada a Barcelona el mes d'abril amb l'assistència de nombrosos experts internacionals, com una aportació força interessant i compromesa.

Arran de l'esmentada jornada s'inicià un contacte amb el president i secretari del Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports per aprofundir en la relació entre totes dues professions amb l'objectiu d'establir sinergies, sobretot aquelles que estan encaminades a la millora del coneixement geològic en l'obra pública i de la seva qualitat.

El conveni de col·laboració entre el COLGEOCAT i l'Institut Geològic de Catalunya ja és una realitat, i s'espera que durant l'any 2009 es concreti en diverses accions encaminades a la difusió dels geotreballs que ha endegat l'IGC com també a la formació per fer-los. No s'ha d'oblidar que aquestes tasques representen ja una nova font real de treball per al nostre col·lectiu. El compromís de realització de centenars de mapes de temàtica eminentment geològica en els pròxims anys per part de l'IGC així ho avala.

Taula rodona sobre "La geologia al servei a la societat", celebrada a la Universitat de Girona, on participà el COLGEOCAT.

El COLGEOCAT segueix participant, com observador actiu, en el Grup d'Estudi de la Demanda d'Àrids, liderat per la Direcció General d'Energia i Mines de la Generalitat de Catalunya. Els temes tractats fan referència a les prospectives presentades per l'ITEC, a l'estat de l'inventari de recursos, a l'evolució de la producció, als expedients tramitats, al reciclatge i a les connotacions ambientals. Tot i així, durant l'any 2008 el tema estrella ha estat, com era d'esperar, la crisi que afecta la demanda en els sectors de la construcció residencial, la no residencial i l'obra pública.

Des de Presidència s'ha donat suport a la consolidació de les diverses comissions de treball existents: Comissió per al seguiment del CTE, Comissió del Paisatge, Comissió de Medi Ambient i Comissió de Riscos Geològics. En aquest sentit han estat delegades algunes tasques, com la representació del COLGEOCAT en Consell Rector de l'Observatori Català del Paisatge.

Durant el 2008 s'han dut a terme una sèrie de contactes i reunions amb l'equip directiu de la Facultat de Geologia de la UB i del Departament de Geologia de la UAB, on es discutiren temes sobre la formació del geòleg, els futurs plans d'estudis, i també sobre la posició de les diverses institucions davant del tractat de Bolonya pel que fa al desenvolupament dels nous títols universitaris. També en el marc universitari, el president del COLGEOCAT va ser present en l'acte de graduació dels nous llicenciatgs de la Facultat de Geologia de la UB.

El COLGEOCAT, convidat per l'empresa Geobrugg, va ser present en les jornades que aquesta firma, especialitzada en solucions per al tractament de vessants inestables, va realitzar a Andorra a la darreria del mes d'abril, on es van reunir una seixantena d'especialistes en el tema, que debateren d'una forma força enriquidora sobre les diverses normatives i tecnologies existents.

En el marc del PIACAT (Pla Integral de l'Arqueologia de Catalunya), la Direcció General de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya va establir la creació d'una taula específica per parlar del futur de la paleontologia, dins de l'àmbit patrimonial català, on el COLGEOCAT hi ha estat present. En aquestes taules es debateren diverses propostes de treball relacionades amb la definició de patrimoni paleontològic, les afeccions a aquest patrimoni per part de l'obra pública o les relacions del patrimoni paleontològic i l'empresa, entre moltes altres, que han estat recollides en els documents finals del PIACAT.

El COLGEOCAT dóna suport a la candidatura de Patrimoni Natural de la Humanitat de la Muntanya de Sal de Cardona. En aquest sentit s'ha assistit a les primeres reunions mantingudes sobre aquest tema, que han estat liderades per l'Ajuntament de Cardona i pel professor i doctor Josep M. Mata i Perelló, membre del nostre col·legi.

El 13 de setembre es va mantenir una reunió amb el conseller del DPTOP, l'Hble Sr. Joaquim Nadal, per informar-lo de les actuacions del COLGEOCAT en l'àmbit de les activitats relacionades amb la seva conselleria. El conseller va estar d'acord sobretot amb les iniciatives del COLGEOCAT encaminades a aconseguir una millora de la qualitat dels estudis geològics en els projectes, com també en la iniciativa del COLGEOCAT d'analitzar la influència de la qualitat d'aquests estudis en els desviaments pressupostaris de l'obra pública, per la qual cosa ens va oferir també el seu suport.

Els dies 15 i 16 d'octubre del 2008, el COLGEOCAT va estar representat al I Congreso de Energía Geotérmica en la Edificación y la Industria que se celebrà a Madrid, organitzat per la Consejería de Economía y Consumo, en col·laboració amb la Fundación de la Energía de la Comunidad de Madrid, el IDAE, i el Institut Tecnològico y Minero de Espanya. Aquest esdeveniment va permetre un marc de trobada i discussió a científics, professio-

nals, industrials i usuaris per transferir i intercanviar coneixements i experiències desenvolupades en diferents indrets que contribueixen a promoure aquest tipus d'energia renovable. Aquesta experiència va ser molt útil per programar i preparar les activitats que el COLGEOCAT desenvoluparà durant l'any 2009 respecte a la promoció i el desenvolupament de l'aplicació de l'energia geotèrmica.

Durant el mes de novembre es va participar a la ciutat de Lleida en la Setmana de la Ciència, dins dels actes de l'Any Internacional del Planeta Terra, amb una conferència impartida pel nostre president a la seu del Institut d'Estudis Ilerdenses amb el títol "Conviure amb el risc. Com gestionar els riscos naturals en el desenvolupament sostenible".

El 13 de desembre el COLGEOCAT participà en la taula rodona "La geologia al servei de la societat", organitzada per la UDG en el marc dels actes de l'Any Internacional del Planeta Terra. La celebració de la jornada va permetre no només sumar-nos als actes de celebració de l'any i debatre diversos temes, sinó també conèixer els nous espais del Parc Científic i Tecnològic de la UdG.

La implementació de la Directiva Marc de l'Aigua representa el disseny i el desenvolupament d'un model participatiu que permeti a la ciutadania incidir en la redacció del Programa de mesures i del Pla de gestió de l'aigua de Catalunya. L'Agència Catalana de l'Aigua s'ha plantejat un procés de debat sobre l'aigua a Catalunya en una perspectiva a mitjà i llarg termini. En aquest procés, iniciat el desembre del 2008, i que serà desenvolupat durant l'any 2009, el COLGEOCAT hi serà present i el seu president, a més a més, ha estat escollit com un dels experts de les sis temàtiques que s'hi abordaran, concretament en la que fa referència a les zones inundables.

Per últim, cal afegir que durant l'any 2008 s'han celebrat dues reunions de la Comissió Mixta (Oviedo, Madrid), de la qual el president de la delegació de Catalunya n'és el secretari, i on es consensuen les actuacions en tot l'àmbit de l'ICOOG, especialment les que fan referència a l'aplicació de normativa estatal, que posteriorment es vota en les assemblees ordinàries i extraordinàries.

Balanç 2008 i fòrmules anticrisi

Malauradament la predicció emesa l'any 2007 sobre la caiguda de l'activitat constructora en el sector de l'habitatge per al 2008 s'ha acomplert i ha arribat a un 45%. La recepta que es va donar aleshores per combatre la crisi, que ja es preveia, va ser la de la diversificació necessària de les tasques de geòleg. Diversificació en un moment que per als geòlegs, creiem i encara creiem, que és força engresadora.

D'una banda, el reconeixement social de la nostra professió va creixent, el treball dels geòlegs es percep com una tasca útil i important. Malgrat tot, encara tenim molt camí per recórrer. En diverses ocasions els geòlegs encara no som convidats per desenvolupar tasques que ens són pròpies, com és el cas de la realització d'estudis geològics i geotècnics per a infraestructures, o altres tasques que podem desenvolupar tan bé com altres professionals (com a tècnic de medi ambient als ajuntaments). No es tracta d'arrabassar la feina a ningú, ni tampoc de demanar competències exclusives, mai ha estat aquesta la política del nostre Col·legi. El que es demana és l'oportunitat de demostrar que nosaltres, els geòlegs, també oferim i aportem el nostre coneixement per sumar, i aconseguir així, que els ciutadans rebin un servei millor i uns resultats millors.

És en aquest sentit on s'emmarca l'acció col·legial del COLGEOCAT, allunyada dels tòpics gremials i de la defensa de reserves d'activitat que tenen altres col·lectius professionals: la nostra vocació és de servei a la societat.

Hem entrat en una crisi que malauradament no sembla de curta durada ni conjuntural. Les nostres perspectives auguren un 2009 francament dolent, recessiu, i no serà fins entrat el 2010 que la situació millori. Aquells professionals i empreses del nostre ram mal posicionats organitzativament i financerament ja estan veient, o veuran, compromesa la seva continuïtat. La crisi està afectant significativament la demanda del mercat i, per tant, els marges.

Dues de les receptes que l'administració contemplava per revifar el sector, com són la vivenda de protecció oficial i l'obra pública, no tenen el comportament esperat.

Dos moments del sopar de Nadal, lloc de trobada anual dels geòlegs col·legiats. D'esquerra a dreta, Antoni Roca (president de l'Institut Geològic de Catalunya), Luís Suarez (president de l'ICOG), Joan Escuer (president del COLGEOCAT), Àlvaro Arasa (vicepresident del COLGEOCAT), Ramon Pérez (secretari del COLGEOCAT), l'Honorabile Sr. Joaquim Nadal (conseller del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya) i Roger Gibert (vocal del COLGEOCAT).

Per fer front a la crisi alguns adoptaran mesures restrictives conegudes: reducció de personal, reducció de despeses (amb independència del seu rendiment), reducció de preus, etc. Aquesta resposta podria ser vàlida per fer front a una crisi conjuntural de durada relativament curta, però no sembla que la crisi actual sigui d'aquest tipus.

Des del COLGEOCAT no ens decantem per aquestes respostes conservadores, sinó que busquem respostes de tipus estructural, respostes que ens millorin la competitivitat. L'única solució és oferir allò que la societat necessita, a uns preus raonables i amb uns marges que permetin la viabilitat de les empreses i els consultors.

Lliurament del premi de Geòleg de l'Any a Andrés Pérez Estaún, investigador de l'Institut Jaume Almera del CSIC.

Millorar la competitivitat vol dir especialment recerca, desenvolupament i innovació. Innovar estils d'organització, innovar processos, desenvolupar nous productes i serveis, desenvolupar noves ofertes i en aquest sentit, el moment no pot ser més dolç per a nosaltres. La societat demana més energia, més qualitat a l'obra pública, millores ambientals, més control dels recursos, i en totes aquestes tasques els geòlegs són competents. Camps com l'emmagatzematge subterrani -CO₂, gas i altres substàncies- i els desenvolupaments geotèrmics en són només dos exemples.

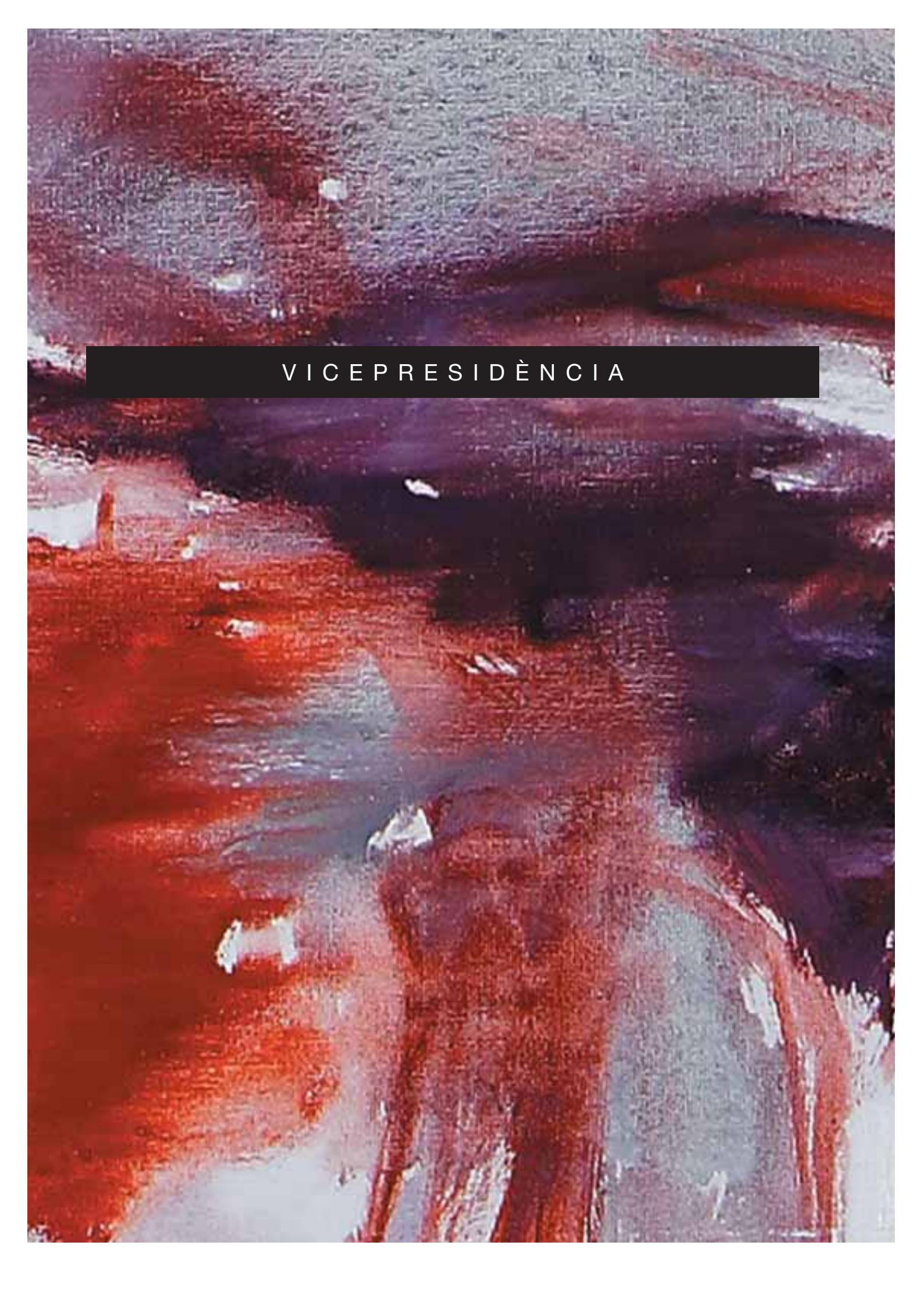
Ara és el moment de revisar l'estrategia i emprendre les accions que ens han de permetre no només sobrevisuire a la crisi, sinó també sortir-ne enfortits.

Ara és el moment de replantejar-nos els nostres processos, la nostra organització, incrementar el nostre coneixement i la nostra reputació.

En definitiva, ara és el millor moment d'invertir en millorar la qualitat de les nostres tasques en el sentit més global dels termes qualitat i organització.

Des del COLGEOCAT treballarem encara més intensament en desenvolupar l'enorme ventall de possibilitats per diversificar la nostra tasca i aportar solucions a la societat. Això és el que oferim, i l'únic que demanem a canvi és complicitat per crear sinergies, per desenvolupar idees. En definitiva, per crear el clima adequat que ens permeti a tots plegats sortir-ne guanyant.

An aerial photograph of a coastal town at night, featuring numerous lights from buildings and streets. A prominent black rectangular banner is overlaid across the center of the image, containing white text.

VICEPRESIDÈNCIA

Vicepresidència

Informe de la Vicepresidència

Des de la vicepresidència de l'Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya s'ha continuat treballant fonamentalment en oferir propostes i en coordinar la formació permanent que tenim implantada a Catalunya, tot duent a terme el V Pla de Formació–2008, amb una proposta formativa de qualitat i una bona resposta d'assistència. Altres aspectes que s'han coordinat han estat la Comissió per al seguiment del Codi Tècnic de l'Edificació (CTE) i la col·laboració amb la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona en la comissió que ha elaborat la memòria per a la verificació del graduat en geologia. Amb motiu de l'Any internacional del Planeta Terra s'ha dut a terme, també, una jornada sobre “Canvi climàtic i fonts d'energia al segle XXI” i, seguint amb els criteris dels anys anteriors, hem continuat la concessió dels premis de recerca per a treballs de geologia i ciències de la Terra realitzats per alumnes de batxillerat.

Currículum de geologia

El COLGEOCAT ha estat convidat per la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona a formar part de la comissió que ha elaborat la memòria per a la verificació del graduat en geologia. El plantejament bàsic ha estat que la geologia s'aprèn practicant-la, per la qual cosa el seu aprenentatge es basa en què l'estudiant treballi sobre casos pràctics que el vagin introduint en el mètode geològic.

Jornada sobre el “Canvi climàtic i fonts d'energia al segle XXI”, celebrat a l'Aula Magna de la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona. A la taula, els doctors Alvaro Arasa, Isabel Cacho, Antón Uriarte i Josep Calbó.

Jornada sobre el canvi climàtic

Amb motiu de l'Any internacional del Planeta Terra, el COLGEOCAT amb la col·laboració de la Facultat de Geologia de la UB, va considerar com un tema rellevant el canvi climàtic i les possibles afecions que pot tenir segons les fonts d'energia que continuarem utilitzant durant el segle XXI. La idea sorgeix per dos motius principals: l'increment significatiu de la demanda energètica a Catalunya durant l'última dècada i el rol que, com a geòlegs, hem de tenir en el marc de les noves prospeccions de recursos energètics.

La formació constant del geòleg sempre ha estat un punt prioritari del COLGEOCAT.

Cal destacar l'interès del COLGEOCAT perquè aquest llibre arribi al màxim nombre de lectors, per la qual cosa l'hem posat a disposició dels interessats al web www.colgeocat.org / Actualitat – Notícies del Col·legi – Llibre *El canvi climàtic i fonts d'energia al segle XXI* (09/11/2008). O si ho preferiu, ens el podeu demanar a info@colgeocat.org i us l'enviarem.

Amb aquest plantejament es va veure la necessitat de portar a terme una jornada que amb el títol “Canvi climàtic i fonts d'energia al segle XXI” vam celebrar el 27 de maig del 2008 a l'aula magna de la Facultat de Geologia. Les ponències van ser a càrrec de la Dra. Isabel Cacho (“Els canvis climàtics recents”), del Dr. Josep Calbó (“Projeccions futures sobre el clima a Catalunya”), del Dr. Antón Uriarte (“El alarmismo climático. Una defensa del CO₂”), i del Dr. Mariano Marzo (“La energía en el siglo XXI”).

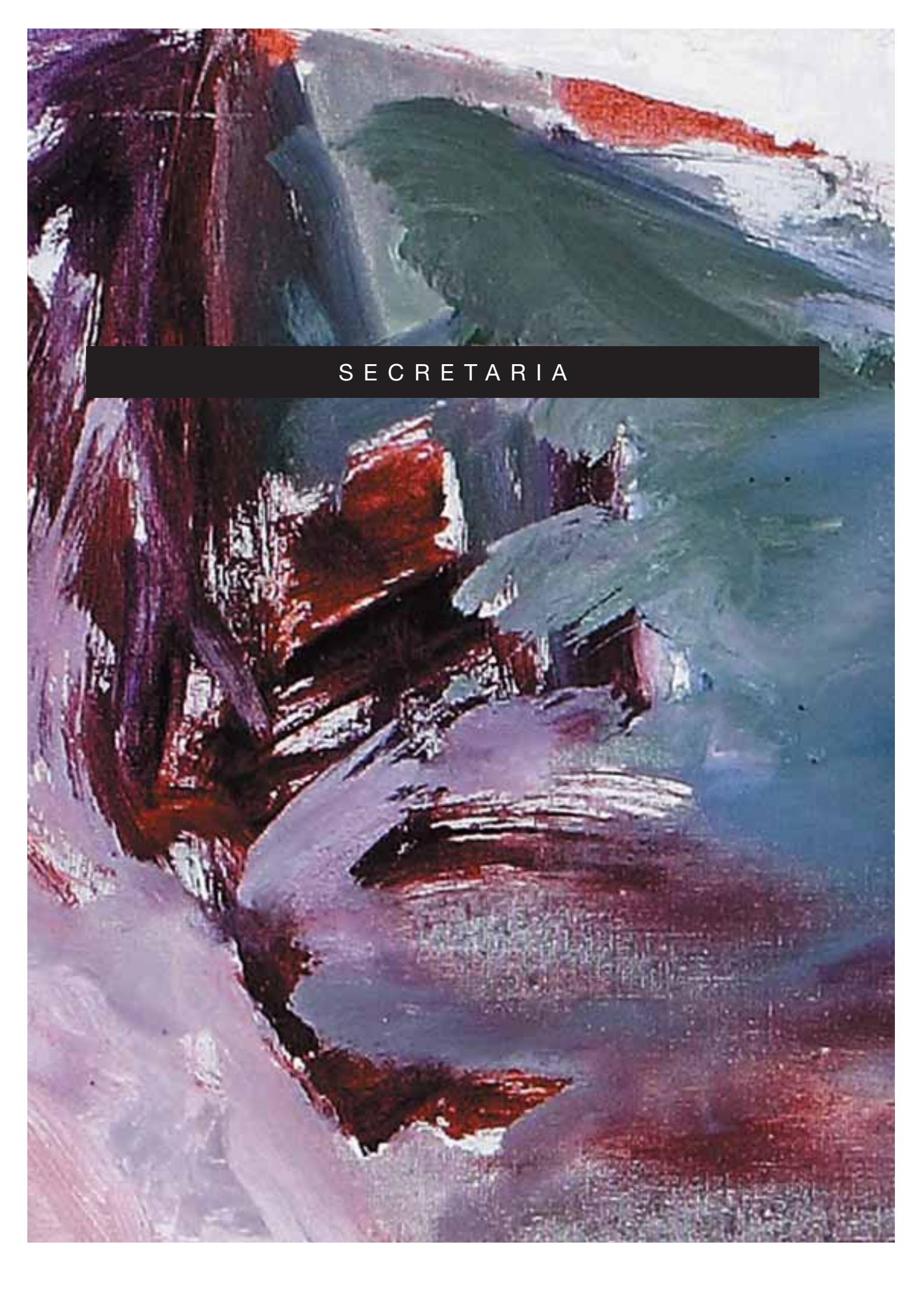
La transcripció de les ponències ens ha permès recopilar-ne el contingut. La veu de la recerca i del raonament científic accompanya cadascuna d'aquestes conferències. Serà el lector, doncs, el que haurà d'analitzar amb cura aquesta informació i que, en el millor dels casos, esperem que ens ajudi a prendre decisions encertades a curt i llarg termini.

Treball de recerca 2008

Com que la geologia forma part dels currículums de l'ensenyament secundari, el COLGEOCAT, conscient de la importància que té el treball de recerca, ha volgut premiar els treballs que han estat elaborats per nois i noies de batxillerat dels instituts de Catalunya sobre geologia i ciències de la Terra. Amb aquesta iniciativa el COLGEOCAT, coneixedor dels objectius bàsics del treball de recerca, vol premiar els estudiants que destaquen en aquest camp, ja que aquests han de fer servir tot un conjunt de coneixements adquirits des de diverses disciplines, i valorar així la seva iniciativa, ordre, rigor, constància i capacitat. Conseqüentment, considerem que aquests tipus de treballs cal potenciar-los i premiar-los, perquè moltes de les bones idees i aportacions que fan no puguin quedar en l'oblit.

Estudiants de batxillerat premiats pel COLGEOCAT per l'interès dels seus treballs de recerca:
1r Premi, Aixa Tosal; 2n Premi, Carolina Fernández;
3r Premi, Laura Casanueva i 4t Premi, Laura Gràcia.

SECRETARIA

Secretaria

Informe de Secretaria

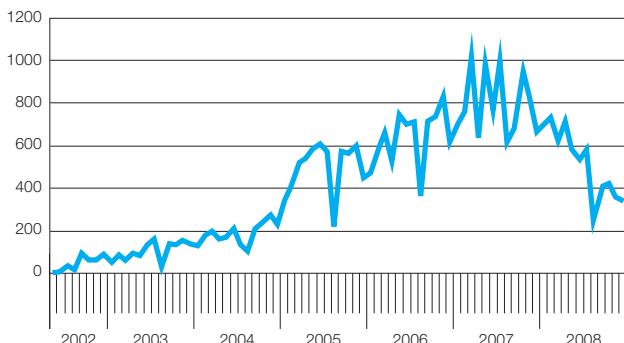
L'any 2008 ha estat un any atípic en tota la breu història de la Delegació de Catalunya de l'ICOOG, ja que la tendència habitual que teníem de creixement any rere any ha canviat fins a convertir-se en un decreixement de les tasques administratives, fruit de la davallada en els visats d'informes.

Aquesta caiguda en la quantitat d'informes visats no s'ha correspost a una davallada en les tasques de Secretaria, ja que els controls en els informes per visar han estat cada cop més intensos, i han incrementat els tipus de dades per revisar i les exigències de qualitat formal en els informes geotècnics per visar segons el CTE.

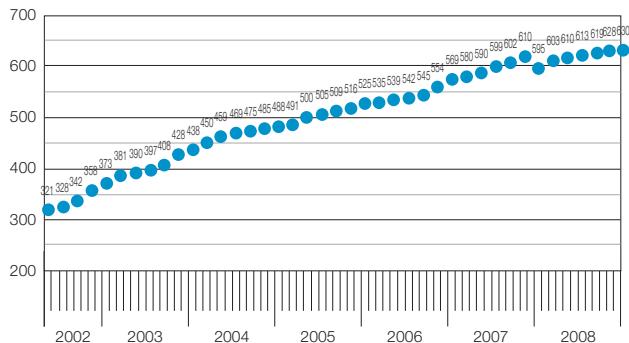
Ens trobem que allò que es feia molt difícil de ser acceptat com a millora i que s'entenia com una molèstia, actualment s'entén definitivament com una millora per part de tots, i s'inclou en els informes amb tota normalitat per part dels col·legiats.

Pel que fa al número de visats de l'any 2008, aquest ha estat de 6.253 visats, cosa que representa un descens del 35% respecte el 2008 (9.625 visats).

Gràfic 1.
Evolució del nombre de visats des de la creació del Col·legi.

Gràfic 2.
Evolució del nombre de col·legiats des de la creació del Col·legi.

Segons el gràfic es pot deduir que el descens de visats en el 2008 ha estat molt important, tal i com han notat en la seva activitat professional tots els col·legiats que es dediquen a la geotècnia en el món de l'edificació.

El nivell actual de visats està aproximadament com a l'any 2005, tot i que cal pensar que l'activitat real en geotècnia per a l'edificació està encara molt per sota de l'any 2005, ja que en aquell any encara no es visava tot allò que les empreses feien, i el nombre de visats del col·legi era gairebé tot de geotècnia de l'edificació, mentre que actualment hi ha altres tipus d'informes que passen pel departament de visats.

Per tant, es fa difícil saber quina és la davallada real dels estudis geotècnics en edificació, però en qualsevol cas la caiguda supera de ben segur el 50% de l'activitat dels darrers anys.

Pel que fa al nombre de col·legiats, aquest any hi ha hagut un total de 40 noves col·legiacions, cosa que situa el nombre de col·legiats en 630, un cop fets els ajustos de baixes anuals.

Pel que fa al personal de la delegació, podem considerar que no hi ha hagut cap modificació en la seva quantia, però sí en persones i llocs concrets.

En el mes de juny es va contractar una persona per tal d'ajudar en les feines de Presidència, així com per ajudar a la Secretaria en les reunions, actes i seguiment de tasques per part de la Junta de Govern.

Per contra, el mes de juliol es va donar de baixa una persona d'administració a causa de la baixada en l'activitat de visats.

La Junta de Govern s'ha reunit aquest any dotze vegades en convocatòria ordinària, a més d'un seguit de reunions extraordinàries de membres de la Junta per parlar de temes més concrets i reunions de treball.

Des de Secretaria s'ha donat informació i resposta a temes molt diversos, entre els quals destaquen per major nombre de consultes:

- **Visats i CTE.** Fan referència a tarifes de visats; tipus de visats; competències dels geòlegs per signar determinats estudis; com es poden visar estudis que tinguin més d'un any; si un tipus específic d'estudi ha de seguir el CTE; funcionament de la plataforma de visats i incidències...
- **Burofax.** Des del mes de maig del 2008 es va posar a disposició dels col·legiats el servei gratuït de burofax. Aquest servei consisteix en l'enviament, per part d'una advocada, d'un burofax per a la reclamació d'aquelles factures impagades que fan referència a estudis visats. Des de la posada en marxa d'aquest servei, s'han gestionat un total de 28 burofaxes, sol·licitats per nou col·legiats diferents.
- **Societats professionals.** Com a conseqüència de la Llei 2/2007, 15 de març 2007, s'han rebut nombroses consultes. Es va fer una jornada informativa el 22 de juny, i es va preparar un escrit, des de la vocalia jurídica conjuntament amb el País Basc, que es va enviar posteriorment a l'ICOOG per a la seva divulgació. Les consultes rebudes al col·legi han estat tant per part dels col·legiats com dels seus assesors i/o advocats. Durant el 2008 s'han inscrit un totals de 18 empreses.

• **REA (Registre d'Empreses Acreditades).** El dubte principal que se'n va formular era si les empreses de geologia, especialment les que es dediquen a geotècnica, han de quedar inscrites dins d'aquest registre, ja que en la llei no queda clar si ens hem d'inscriure o no. La resposta final que ens van donar des de la Generalitat de Catalunya, és que no era "obligatori", però sí recomanable. (*Aquest registre té com a objectiu acreditar que els empreses que operen en el sector de la construcció compleixen amb els requisits de capacitat i qualitat de la prevenció de riscos laborals; de manera que tota empresa que pretengui ser contractada o subcontractada per a treballs en una obra de construcció, haurà d'estar inscrita dins el REA. Aquesta llei entra en vigor el 28 agost del 2008. (Llei 32/2006, Real Decret 1109/2007)*)

- **Visat del COAC.** Des d'alguna delegació del mateix Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya ens van fer consultes sobre el CTE, com per exemple si per una edificació COT1 cal fer un estudi geotècnic i que aquest sigui visat (val a dir que en aquest cas la delegació del COAC que ens feia la pregunta, sí que demanaven que hi hagués un estudi geotècnic, però volien assegurar-se que ho feien correctament, atès els dubtes que els plantejaven els seus col·legiats). Aquests dubtes, coincidien amb algunes de les observacions que ens havien fet alguns col·legiats, on els arquitectes els comentaven que per aquest tipus d'edificació (COT1) no calia cap estudi geotècnic. Davant d'aquests fets, i per tal d'iniciar una col·laboració amb el Col·legi d'Arquitectes, s'han fet un parell de reunions amb ells, per tal d'aclarir dubtes de totes dues parts i millorar la relació de l'arquitecte i el geòleg.
- **Consultes laborals.** Els col·legiats que estan en empreses, ja sigui per problemes d'estabilitat laboral, acomiadaments, canvis contractuals, entre altres, demanen assessorament al col·legi.

Com a reptes per aquest 2009, la Secretaria del Col·legi es planteja aconseguir un increment del nombre de visats per a una major activitat col·legial en temes no relacionats amb la geotècnica en l'edificació.

Des de la Secretaria, l'agraïment més sincer a tot el personal tècnic i d'administració de la delegació pel seu treball.

Secretaria

Secretaria Tècnica

Aquest departament, creat el 2008, es dedica principalment a la revisió dels estudis que arriben per ser visats, perquè compleixin la normativa vigent (ja sigui el CTE, la normativa de visats, etc.).

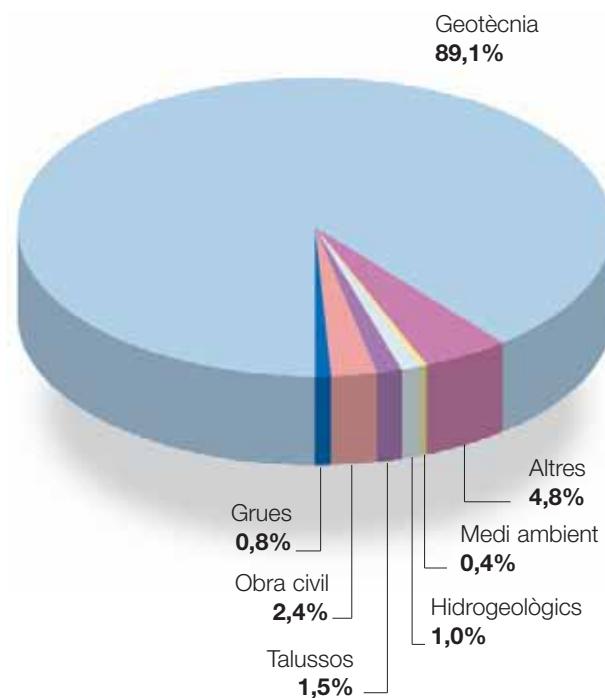
Perquè l'Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya tingui un funcionament tan uniforme com sigui possible, s'han fet un seguit de reunions amb els secretaris tècnics de les diverses delegacions. Durant aquest any s'han fet dues reunions:

1a reunió (Barcelona, març 2008). El tema central va ser la revisió de la normativa de visats vigent fins al moment. Es van estar revisant tots els punts i es van proposar millors. Les propostes que van sorgir es van presentar a l'assemblea anual celebrada a Madrid, on es van aprovar la majoria de punts. El més significatiu, inclòs posteriorment en la normativa vigent, va ser la creació de nous segells per als diferents tipus de visats.

2a reunió (Oviedo, novembre 2008). En primer lloc, es va presentar el nou secretari tècnic del País Basc, i es va fer un repàs dels criteris de revisió dels estudis i exposició de dubtes i casos concrets. A més, es va comentar l'evolució dels visats de cada delegació, i es va veure que a Madrid i a Catalunya era on el nombre de visats ja havia començat a baixar, mentre que a la resta encara no havien notat cap davallada.

Pel que fa al tipus de treballs visats durant l'any 2008, igual que els altres anys, el nombre majoritari correspon a estudis geotècnics per a l'edificació, amb un 89,1% del total.

Gràfic 1.
Distribució dels diferents tipus d'estudis visats
durant l'any 2008.

Dins de cadascuna de les categories trobem els següents tipus d'estudis:

Geotècnia

- Edificació nova
 - Reformes/rehabilitacions/ampliacions
 - Patologies
 - Notes tècniques
-

Talusos

- Murs i talusos
-

Grues

Obra Civil

- Ponts
 - Vials
 - Terraplens...
-

Hidrogeologia-Medi ambient

Altres

- Peritatges
 - Recursos miners
 - Dipòsits/canals
 - Instal·lació maquinària
 - Instrumentació
 - Topografies
 - Treballs de camp
 - Geofísica/elèctrica
 - EDAR/EDAP/dessaladores
 - Concessió aigua/pous
 - Abocadors
 - Excavacions
 - Cobriment barranc
 - Càlculs
 - Paisatge
 - Parcs/estacions energètiques
 - Estudis del sòl
 - Integritat de pilons
 - Direccions facultatives/llicències obres
 - Seguretat i salut
 - Cartografia
 - Risc geològic
-

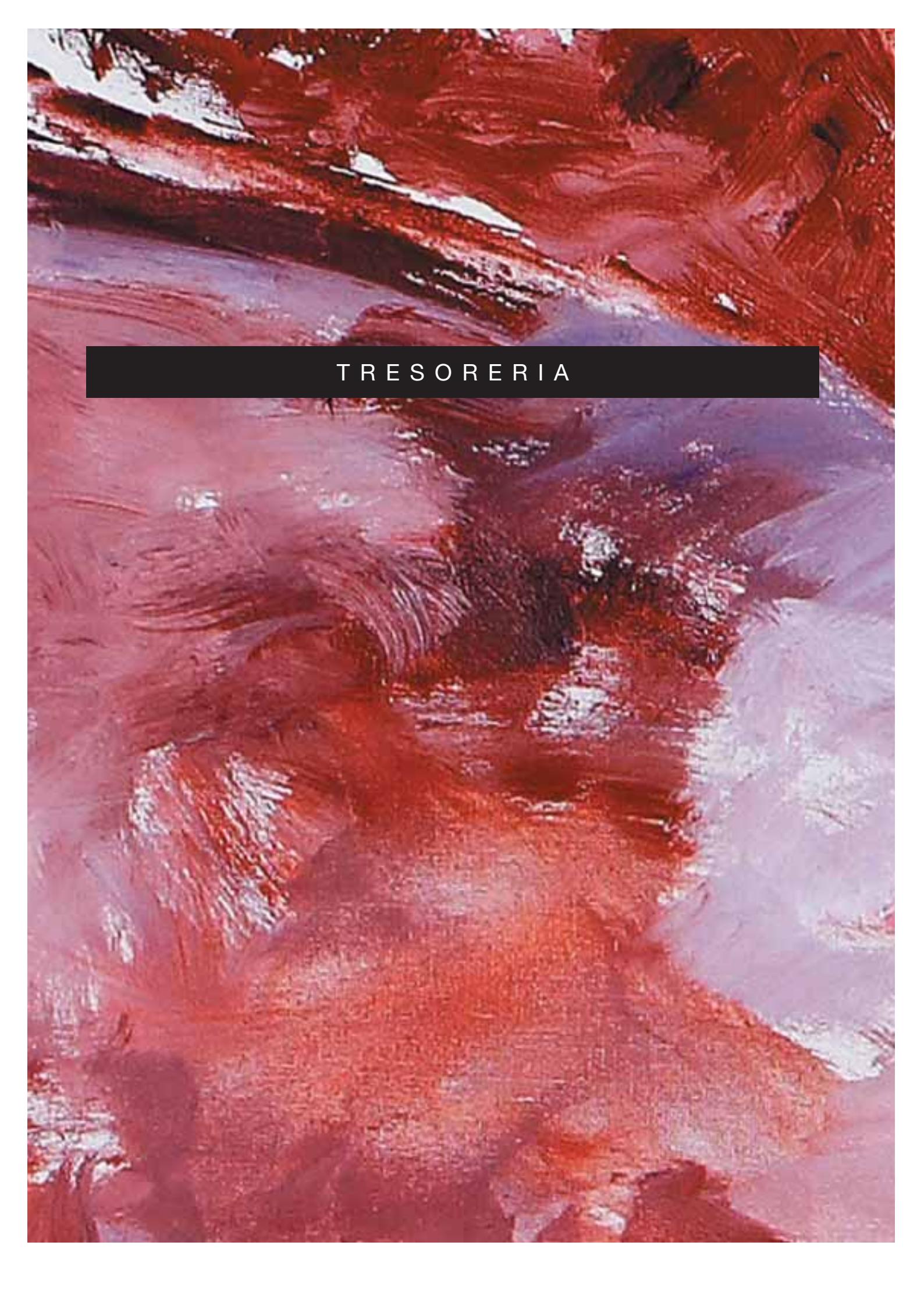
A part de resoldre i respondre preguntes de tipus tècnic referent al CTE, i altres tipus d'estudis, algunes de les qüestions que ens han arribat de part de la ciutadania han estat les següents: on es pot anar a taxar un diamant?; on fan fires de minerals?; quina pedra o mineral és aquest? (aporten mostres); ajudar a la interpretació de plànols geològics; quines sortides té la professió de geologia?; nombrosos dubtes sobre l'Ave i la Sagrada Família, i l'Ave al seu pas per Girona.

Com a Secretaria Tècnica s'assisteix a les diverses comissions on s'han realitzat algunes tasques de coordinació en treballs fets, així com l'assistència a reunions amb diversos organismes. Al mateix temps també s'han iniciat contactes amb altres col·legis professionals, com ara el Col·legi d'Ambientòlegs, d'Agrònoms i Biòlegs.

Secretaria del COLGEOCAT, sempre al servei del col·legiat.

TRESORERIA

Tresoreria

Informe de Tresoreria

Per tal de seguir el tràmit que marquen els estatuts, i de cara a la seva votació per l'assemblea, un any més us presentem l'estat de les comptes de l'exercici 2008 amb les dades comptables de l'Illi·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya.

Tal i com s'esmentava en l'informe de tresoreria de l'exercici 2007, els indicadors que anunciaven una desacceleració en les activitats derivades de la construcció, concretament, en l'edificació, s'han fet clarament evidents aquest 2008 i, especialment, en el segon semestre de l'any. Tot i l'obligatorietat del visat a partir de l'entrada en vigor del Codi Tècnic de l'Edificació (CTE), la caiguda global d'ingressos per visats ens situa en valors del 2006, si bé és en el segon semestre on es concentra el descens, d'un 25% respecte dels ingressos dels primers sis mesos.

Davant d'aquests fets, des de principis d'octubre, s'ha fet un seguiment quinzenal de l'evolució de la tresoreria, i s'han redefinit les estratègies que cal seguir de cara al 2009, com ara el repte més gran al qual s'enfronta la delegació dels geòlegs a Catalunya des de la seva creació.

Els ingressos de l'any 2008 van ascendir a un total de 777.137,84 €, mentre que les despeses van arribar a 745.622,56 €. Per tant, s'obté un empalme tècnic entre ingressos i despeses, amb un lleuger excedent d'explotació de 31.515,28 €. És per això que podem afirmar que, si bé els ingressos no han estat els esperats en el pressupost previst per al 2008, aquesta Junta de Govern ha promogut una ferma reducció de la despesa en diversos àmbits, despesa que es xifrava en el pressupost en 968.000 €.

En el capítol d'ingressos, els visats van aportar 725.954 €, fet que representa, amb un 93,4% respecte del total, el capítol principal del nostre finançament. En aquest exercici, per segon any consecutiu, aprofitant l'escenari d'ascens dels tipus d'interès, s'han duplicat el 100% els ingressos per la gestió d'excedents de tresoreria, fins a la xifra de 29.371 €, alhora que s'han redut en un 38% respecte al 2007 les despeses bancàries i comissions fins a la xifra de 770 €.

En el capítol de despeses, les més importants es distribueixen entre personal 179.114 € (24,0%), assegurances 164.585 € (22,0%) i representació 96.830 € (12,9%). L'anàlisi d'aquestes dades ens indica un augment en la despesa de personal, que s'ha d'entendre com una aposta clara de la Junta de Govern en incorporar i consolidar una estructura laboral en la delegació que garanteixi els serveis col·legials que s'han de facilitar als geòlegs catalans.

Les reserves de tresoreria que tenim distribuïdes entre dipòsits d'estalvi i comptes corrents de les diverses entitats financeres, a data 31 de desembre del 2008, van pujar a 708.786,20 €. La distribució d'aquestes reserves ha estat:

Caixa Catalunya	28.813,15 €
Caixa Catalunya Estalvi	205.000,00 €
Caixa Catalunya Estalvi	200.000,00 €
Banc de Sabadell	78.575,09 €
Dipòsit Sabadell GARANTIT	60.000,00 €
Banesto Compte Corrent	105.406,49 €
Banesto IPF	30.000,00 €
Cash	991,47 €
TOTAL	708.786,20 €

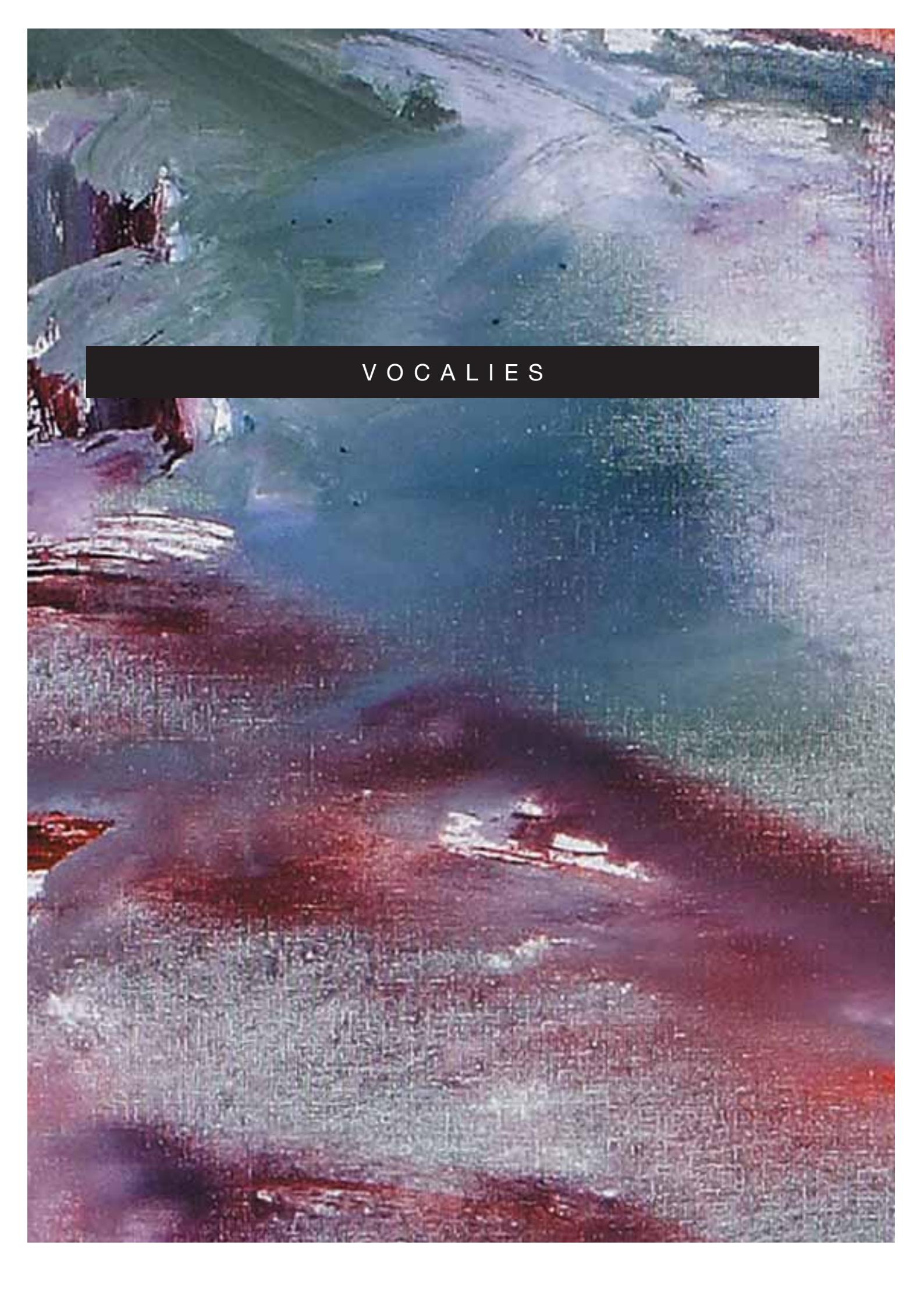
Els moviments generats es desglossen tal i com s'observa a continuació:

Deu (Despeses)	2008	% Part.	Haver (Ingressos)	2008	% Part.
Personal	179.114,95	24,02	Visats	725.954,67	93,41
Representació	96.830,83	12,99	Quotes	1.980,00	0,25
Assegurances	164.585,35	22,07	Financers	29.371,70	3,78
Professionals	17.333,85	2,32	Diversos	5.153,97	0,66
Financers	770,51	0,10	Cursos	14.677,50	1,89
Material d'oficina i comunicacions	55.495,34	7,44	Dictàmens	0,00	0,00
Local	38.491,71	5,16	Total Ingressos	777.137,84	
Cursos	21.870,45	2,93			
Impostos	13.664,37	1,83			
Amortització	12.577,82	1,69			
Subvenció ONG	9.745,74	1,31			
Gestió delegació	17.448,93	2,34			
Publicacions i serveis col·legials	96.245,61	12,91			
Dictàmens	5.280,88	0,71			
Rappel 2007	16.166,22	2,17			
Total Despeses	745.622,56		Excedent d'explotació	31.515,28 €	

Finalment, la liquidació pendent de la regularització del règim financer de la Delegació de Catalunya amb la Delegació Central de l'ICOG assoleix aquest exercici del 2008 la xifra de 126.365,52 € segons la següent valoració.

Imports per visats (1)	725.954,67			
Despesa per assegurança (2)	164.585,35			
Diferencial (1-2)	561.369,32			
10% de traspàs del COLGEOCAT a l'ICOG (3)	56.136,93			
Quotes de col·legiats	96.720,00			
40% de traspàs de l'ICOG al COLGEOCAT (4)	38.688,00			
Diferencial (3 - 4)	17.448,93			
Despesa de gestió de Delegació (5)	17.448,93			
IVA avançat per l'ICOG (6)	83.650,00			
IRPF avançat per L'ICOG (7)	26.326,28			
Altres (8)	1.059,58			
Total a pagar el COLGEOCAT a l'ICOG (5+6+7+8)	126.365,52			

VOCALIES

Vocalies

Noves Technologies

Un cop més seguim apostant per la difusió de la informació, tant interna com externa, a través dels canals tecnològics existents, és a dir, per mitjà el nostre portal web, el butlletí i els correus electrònics; però sense oblidar-nos tampoc del format clàssic en paper, ja que la comunicació és una eina de vital importància per difondre les activitats que desenvolupa l'Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació

de Catalunya a tots els col·legiats, a d'altres professionals, als mitjans de comunicació i al públic en general.

En aquest gràfic us mostrem el resum de l'any del web del COLGEOCAT. Si comparem els valors amb els d'anys anteriors podem confirmar que hi ha un augment progressiu de les pàgines visitades, del nombre de sessions i dels accessos al web corporatiu. (vegeu fig.1)

Informe: Resum - colgeocat.org	
Període de dates: 01/01/2008 - 12/31/2008	
Total de sessions	27.071,00
Total de pàgines visitades	101.321,00
Total d'accisos	2.279.366,00
Total de bytes transferits	39,84 GB
Mitjana de sessions per dia	73,96
Mitjana de pàgines visitades per dia	276,83
Mitjana d'accisos per dia	6.227,78
Mitjana de bytes transferits per dia	111,46 MB
Mitjana de pàgines visites per sessió	3,74
Mitjana d'accisos per sessió	84,20
Mitjana de bytes per sessió	1,51 MB
Duració mitjana de les sessions	00:03:04

Fig. 1

Resum on es mostren els totals i les mitjanes per a les sessions, pàgines visitades, accessos i bytes per tot l'any 2008. La informació dels visitants no es mostra aquí perquè tan sols està disponible quan s'utilitza el mòdul UTM de rastreig de visitants. La metodologia de càcul ha estat la següent:

- **Sessió:** una sèrie d'accisos d'un visitant al web durant un període de temps específic.
- **Pàgines visitades:** una petició al servidor web del navegador d'un visitant per a qualsevol pàgina del web (exclou imatges, javascript i altres tipus d'arxius).
- **Accés:** qualsevol sol·licitud a un servidor de web des de l'explorador d'un visitant.
- **Bytes:** la quantitat d'amplada de banda de la xarxa utilitzada pels arxius sol·licitats durant l'any.

L'adreça web www.colgeocat.org ja està consolidada, i el 70,42% dels accessos al portal es fan introduint directament l'adreça; el 20,00% des del cercador web de google i, finalment, des del portal de l'ICOOG amb un 1,63%. Tots aquests valors són superiors als de l'any 2007 (vegeu fig. 2).

Les pàgines més visitades, una vegada més, han estat en primer lloc la borsa de treball, amb un 20,28% (un 11,49% l'any 2007), seguida de l'agenda d'activitats, el servei de Geoteca i el de premsa, amb valors del 5,53% 4,51% i 2,23% respectivament, dades que signifiquen un canvi d'ordre en la consulta respecte a l'any 2007. (vegeu fig.3).

Les dades coincideixen també amb les dels anys anteriors, en què un cop visitada la borsa de treball, el butlletí electrònic i l'agenda d'activitats molts usuaris ja abandonen el portal (dades facilitades a partir de la freqüència de rebot).

Informe: Referències - colgeocat.org Període de dates: 01/01/2008 - 12/31/2008		
Referències (1-10) / 395	Sessions	Percentatge
1 www.colgeocat.org	19.064	70,42%
2 www.google.es/search	5.415	20,00%
3 www.google.com/search	441	1,63%
4 www.icog.es/_portal/colegio/sedes.asp	220	0,81%
5 www.ub.edu/geologia/borsa/index.htm	166	0,61%
6 www.google.cat/search	134	0,49%
7 www.igc.cat/web/gcontent/ca/igc/igc_links.html	93	0,34%
8 search.yahoo.com/search	70	0,26%
9 es.wikipedia.org/wiki/Geolog%C3%ADA	66	0,24%
10 einstein.uab.es/suab85w/borsadetreibung.htm	64	0,24%
Vegeu total	25.733	95,06%
Total	27.071	100,00%

Fig. 2
Classificació de les adreces URL (pàgines web externes) que han portat trànsit cap al portal del COLGEOCAT i que es pot comparar amb el nombre de sessions que hi han accedit directament.

Informe: Pàgines sol·licitades - colgeocat.org Període de dates: 01/01/2008 - 12/31/2008		
Pàgines (1-10) / 1.221	Pàgines vistes	Percentatge
1 /index.html	25.019	24,69%
2 /web/borsa.php	20.547	20,28%
3 /web/pager.php	10.504	10,37%
4 /web/activitats.php	5.603	5,53%
5 /web/geoteca.php	4.573	4,51%
6 /web/premsa.php	2.257	2,23%
7 /web/act.php	2.081	2,05%
8 /web/biblio.php	1.791	1,77%
9 /web/concurs_publics.php	1.559	1,54%
10 /web/actualitat.php	1.487	1,47%
Vegeu total	75.421	74,44%
Total	101.321	100,00%

Fig. 3
Classificació de la popularitat de les pàgines visitades al portal web de COLGEOCAT tenint en compte el nombre de pàgines visitades i el seu percentatge relatiu.

Els documents més descarregats durant aquest període han estat la fitxa col·legial (1.250), seguida dels documents d'assaig de laboratori (887), el pla de formació (863) i els premis de recerca (670). La resta de documents descarregats han estat legislació referent a carreteres, els estatuts de l'ICOG i el reglament de règim intern. (vegeu fig. 4)

Informe: Descàrregues - colgeocat.org Període de dates: 01/01/2008 - 12/31/2008		
Descàrregues (1-10) / 2.299	Visites	Percentatge
1 /web/pdf/FICHA_COLEGIAL.pdf	1.260	1,50%
2 /web/pdf/Ensayos_Laboratorio.pdf	889	1,06%
3 /web/pdf/V_Pla_Formacio.pdf	865	1,03%
4 /web/pdf/treball_recerca_2008.pdf	670	0,80%
5 /web/pdf/doc_2004012815245411.pdf	652	0,78%
6 /web/pdf/estatutos.pdf	622	0,74%
7 /web/pdf/doc_2004021316350611.pdf	586	0,70%
8 /web/pdf/doc_2006011619184915.pdf	569	0,68%
9 /web/pdf/doc_2005042810052914.pdf	569	0,68%
10 /web/pdf/doc_2006123009473814.pdf	568	0,68%
Vegeu total	7.250	8,63%
Total	83.986	100,00%

Fig. 4
Classificació de les descàrregues. Es calcula segons el nombre d'accisos (peticions) i el percentatge relatiu. Es determinarà segons l'estensió del arxiu i els paràmetres de configuració del servei d'estadístiques.
Queden inclosos els arxius descarregats, els executables, els PDF i altres documents que no siguin imatges o HTML.

Informe: Durada de la sessió - colgeocat.org Període de dates: 01/01/2008 - 12/31/2008	
Durada de la sessió	Sessions
0-10 seg	13.554
11-30 seg	2.784
31-60 seg	2.304
1-3 min	3.689
3-10 min	3.086
10-30 min	1.398
+30 min	256
Total	27.071

Fig. 5
Durada de les sessions.
Per a cada sessió es calcula la durada i s'augmenta el punt de la dada pertinent.
Per exemple, si un visitant va romandre 45 segons al web durant una sessió, aleshores es podrà augmentar en un punt la dada "31-60 seg" per a l'esmentada sessió.

Durant el 2008, en el portal del COLGEOCAT s'han gestionat (cerca i publicació de documents), a través de fonts directes o mitjançant l'empresa de Consultoria i Documentació IURISDOC, la següent informació:

Legislació: 53 documents

Subvencions i beques: 89 documents

Ofertes de feina: 200 ofertes

Concursos: 697 documents

Premsa: 226 notícies

Activitats i formació: 20 activitats

Notícies d'actualitat COLGEOCAT: 22 notícies

Secció de Geoteca: 12 ítems

Butlletins electrònics COLGEOCAT: 3 butlletins

Cada any va en augment l'ús de les noves tecnologies. Per això volem adaptar-nos als nous formats i aplicacions que sovint canvien i evolucionen, per oferir un servei àgil, còmode, segur i eficaç.

El repte pel proper exercici serà la nova web del COLGEOCAT. Es pretén fer una renovació de la plataforma tecnològica desenvolupant el disseny i, alhora, optimitzar, millorar i ampliar els continguts del nou lloc web. S'adaptaran a les plataformes 2.0 existents per tal d'augmentar el posicionament en línia del web. Això permetrà arribar a més gent i oferirà el màxim d'informació, de manera que es podrà interactuar amb els usuaris per tal d'escoltar les opinions i millorar les nostres actuacions dia a dia.

També està previst un intercanvi d'informació automàtic i diari amb el portal de l'ICOOG per facilitar l'accés a la informació a tots els usuaris que visitin el web de la seu central.

2n Concurs de fotografia geològica

Al llarg d'aquest any, amb la col·laboració de la ONG de Geòlegs del Món es va convocar el 2n Concurs de Fotografia Geològica, dins de les quatre categories definides a les bases:

- Geomorfologia
- Hidrologia
- Interrelació geòleg/medi
- Geologia general (imatges d'arreu del món)

Dels dinou participants, els guanyadors van ser:

Geomorfologia

Títol: "Morena de la serra"
Autor: Julien Thomas

Hidrologia

Títol: "Reflexos ferruginosos"
Autor: David Soler i Hernández

Relació geòleg / medi

Títol: "Geòlegs dins del volcà"
Autor: David Soler i Hernández

Geologia general

Títol: "Porta al coneixement"
Autor: Miguel Ayala Morán

El jurat ha deliberat de deixar desertes
la resta de categories.

Vocalies

Formació

VI Pla de formació-2009

Les noves propostes de cursos de formació estan enfocades a satisfer una nova demanda davant de l'evolució de l'economia en els propers anys. Esperem que sigui una oferta engresadora per al col·lectiu, i que tingui un caràcter didàctic per a la resta de professionals relacionats amb la geologia. El conveni amb la Facultat de Geologia de

la Universitat de Barcelona continua vigent, i els cursos es faran a les aules d'aquesta mateixa facultat. A continuació, adjuntem una relació de la proposta formativa que pretenem dur a terme durant el 2009. Amb l'objectiu, doncs, de poder oferir un servei millor al col·legiat, i al mateix temps facilitar la coordinació i realització dels cursos, es faran enquestes de l'interès inicial per a la matèria, per tal d'ajustar-ne la realització.

Curs	Mes
El sòl com a eina didàctica: descripció, dinàmica i tècniques d'estudi	febrer
Introducció a les fonamentacions especials	març
Estabilitat de talussos	abril
Sòls contaminats – Anàlisis de risc RBCA	abril
Introducció a la mecànica de sòls i roques	maig
Introducció a les fonamentacions	maig
Assaigs “in situ”	maig
De l'actualitat a l'actualisme	juny
Legislació per a projectes geològics i peritatges judicials	juliol
Procediments i didàctica de la geologia i ciències de la Terra	juliol
Caracterització hidrogeològica de medis porosos	setembre
Sistemes d'informació geogràfica (SIG)	setembre
Qualitat, contaminació i perímetres de protecció	octubre
Prospeccions sísmiques, elèctriques i georadar	octubre
Introducció a l'estimació d'assentaments	novembre
Remediació de sòls contaminats	novembre
Seguretat i prevenció de riscos laborals	novembre
Cartografia geològica	desembre
Geotèrmia	desembre

Vocalies

Promoció i màrqueting

L'evolució de l'activitat col·legial al llarg d'aquest any 2008 ha condicionat la tasca de promoció de les activitats professionals dels geòlegs feta per l'Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya. La disminució de la feina relacionada amb la geotècnica per a l'edificació ha fet concentrar els nostres esforços de promoció en mostrar el geòleg com un professional tècnic en molts altres camps, com ara la hidrologia subterrània, el medi ambient, la geotèrmia i la cartografia, entre altres.

Mitjans de comunicació

A mitjan any passat, cal destacar que el COLGEOCAT ha deixat de col·laborar de forma continuada amb Bassat Ogilvy, empresa que ens feia d'assessoria de comunicació. No obstant això, se seguirà comptant amb els seus serveis de manera puntual.

Aquest any, tot i que amb menor intensitat que l'any anterior, des del COLGEOCAT s'han realitzat nombroses intervencions en els mitjans de comunicació (televisió, ràdio i premsa) on s'ha explicat la tasca dels geòlegs en camps de treball com ara la geotècnica, els riscos geològics, el medi ambient, la cooperació internacional i la planificació territorial.

La majoria d'intervencions han estat fetes, principalment, per causa de qüestions relacionades amb els riscos geològics, com ara les esllavissades de Montserrat. Altres han estat referents a la geotècnica i a la planificació territorial com, per exemple, sobre el pas de l'alta velocitat per la zona urbana de Barcelona o sobre el desallotjament del barri de l'estació de Sallent. Tot i que amb un impacte menor,

altres àmbits de la professió, com el canvi climàtic, l'edificació o la hidrogeologia, també han contribuït a augmentar la notorietat dels geòlegs en els mitjans de comunicació.

A través de totes aquestes comunicacions hem aconseguit fer visible mediàticament l'opinió del COLGEOCAT i dels geòlegs en els temes que afecten la nostra professió, com també rendibilitzar totes aquelles oportunitats informatives que s'han generat al llarg de l'any.

Entre les intervencions més significatives en premsa cal destacar la presentació en el programa de televisió de "Els Matins" de TV3 de l'informe tècnic elaborat d'ofici sobre el pas de l'AVE per l'entorn de la Sagrada Família. La cobertura mediàtica de la presentació d'aquest informe es va traduir en la generació d'una gran quantitat d'articles d'opinió, reportatges en profunditat i entrevistes àmplies en mitjans de comunicació de gran difusió.

Totes aquestes intervencions en mitjans de comunicació ens han permès arribar a gran part de la societat catalana, i el seu factor comú ha estat mostrar el geòleg com un professional del subsòl capaç d'afrontar i de resoldre tècnicament qualsevol projecte relacionat amb la seva especialitat.

Estand del COLGEOCAT a la Fira de Sant Miquel 2008 de Lleida.

Fires i congressos

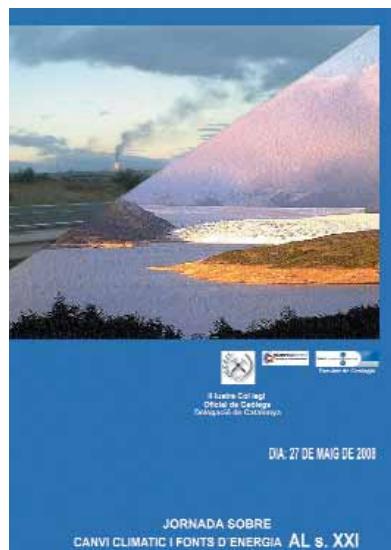
Durant l'any 2008 el COLGEOCAT ha disminuït la seva representació en fires sectorials, i ha concentrat els seus esforços en la Fira de Sant Miquel de Lleida, que es va celebrar el mes de setembre juntament amb el Saló Nacional de la Maquinària Agrícola. Es tracta de la fira més important de les que s'organitzen a Lleida, i el COLGEOCAT ha considerat aquesta oportunitat com a única per tal d'arribar a una gran quantitat de públic, en especial del sector agrícola, i poder realitzar tasques de promoció de la professió, sobretot en els camps de la hidrogeologia i la geotècnica.

L'any passat el COLGEOCAT va iniciar amb un acte sobre cooperació internacional un cicle de conferències i taules rodones entre col·legiats, professionals de diversos camps i periodistes, sobre aspectes diversos de la nostra professió. Aquest any, aquesta iniciativa ha continuat amb força amb unes jornades anomenades "El canvi climàtic i fonts d'energia al segle XXI". Les jornades es van organitzar com una activitat relacionada amb l'Any Internacional del Planeta Terra, i es van celebrar el mes de maig a l'aula magna de la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona.

Publicacions i marxandatge

Aquest any hem donat prioritat a l'elaboració de publicacions relacionades amb els cursos i les jornades organitzades al llarg de l'any. En aquest sentit s'han editat les ponències de les jornades "El canvi climàtic i fonts d'energia al segle XXI", i s'han preparat altres publicacions relacionades amb els cursos de formació realitzats pel COLGEOCAT.

Quant a la divulgació de la nostra tasca al públic en general, el COLGEOCAT ha iniciat una sèrie de material divulgatiu de la tasca del geòleg, i ha començat pel camp de feina més estès entre el col·lectiu: la geotècnica per a l'edificació. La filosofia d'aquest producte és mostrar al públic, de manera visual, un lligam entre elements quotidians de la nostra vida i els principis tècnics que regeixen la nostra feina, tot realçant el nostre paper com a tècnics. Aquest material, a mesura que es vagi editant, el trobareu a la vostra disposició en la part pública del nostre lloc web.

Portada de la publicació de les jornades "El canvi climàtic i fonts d'energia al segle XXI".

Pòster "Com s'aguanta un edifici".

Armilla reflectora, regal de Nadal del COLGEOCAT per als col·legiats.

Vocalies

Assessoria legal i assegurances

Aquesta vocalia atén dues demandes generals: d'una banda, els aspectes purament legals i, de l'altra, l'assessorament fiscal.

Així, doncs, un dels objectius principals és assessorar i defensar els col·legiats en l'exercici dels seus drets professionals en les relacions que mantenen amb l'administració i les empreses.

A més, complementa el servei al col·legiat amb informació i orientació en els aspectes tributaris i de tipus fiscal. Igual que en els anys anteriors, el nostre advocat és Joan Josep Monner (JMA), que ens assessora en diversos aspectes legals relacionats directament amb la nostra delegació, i també respon a les consultes dels col·legiats. Igual que l'any passat, l'I·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya continua amb l'ajuda de la PIMEC, la qual, entre altre serveis, també ens ofereix assessorament de tipus legal.

Respecte a l'assessoria fiscal, Jesús Miguel Aiza és l'especialista que des de fa anys ens porta aquesta temàtica. Les consultes personals que els col·legiats han dirigit a aquest servei aquest any han estat divuit.

Principals actuacions i temes de consulta

- Afectació de les subcontractacions a les petites empreses i a la pòlissa d'assegurances.
- Aclariments a les entitats públiques, com ara consells comarcals i ajuntaments, entre altres, sobre les funcions dels geòlegs.
- Mediació entre col·legiats en casos de conflictes professionals i deontològics.
- Assessorament entre els avantatges i els inconvenients de fer-se autònom o constituir una empresa.
- Assessorament sobre denúncies a col·legiats.
- Assessorament sobre l'assegurança i la responsabilitat civil dels visats.
- Fiscalitat en general.
- Diferències entre l'epígraf d'Hisenda i el de la Seguretat Social del geòleg, que no coincideix.
- Consulta de la Universitat Autònoma de Barcelona sobre les tasques dels geòlegs i les estadístiques de cara a l'elaboració dels plans d'estudi.
- Problemàtica de les societats professionals.
- Actuacions de col·legiats a l'estrange (França i Andorra).
- Concursos públics. Una de les actuacions preferents del COLGEOCAT és la defensa del geòleg davant dels concursos públics de l'administració. Malauradament, sovint s'obren concursos on els requisits demanats són perfectament assolibles pels geòlegs però, en canvi, no se'ns inclou en el llistat de professionals que poden accedir-hi. Actualment, estem pendents de la resolució de dues demandes contra un ajuntament i contra el Departament d'Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

Consideracions generals

- Cal recordar que sovint hi ha un concepte mal entès: es tracta de reclamacions a noms d'empreses. La relació amb el COLGEOCAT és a títol personal amb els col·legiats i no amb les empreses, i la responsabilitat és del geòleg que signa el treball.
- Encara que amb l'obligatorietat de l'assegurança amb responsabilitat civil dels visats han disminuït les problemàtiques de cobertura, volem continuar insistint que és important recordar que els col·legiats que estan contractats per una empresa que tingui una assegurança per als seus empleats, si visen un treball sense assegurança de responsabilitat civil, en el cas que hi hagi alguna demanda pel treball esmentat, si el col·legiat ja no és a la l'empresa, l'assegurança d'aquesta empresa no l'empararà.
- En el curs passat es va instaurar un servei d'ajuda en el cas dels impagats. Recordem que en aquests casos, el primer que podeu fer es posar-vos en contacte amb el COLGEOCAT i fer el primer pas: una reclamació judicial –monitori–, servei que paga el mateix COLGEOCAT i que és gratuït per al col·legiat. En el cas que les actuacions judicials vagin més enllà, i calgui un advocat, el COLGEOCAT pot suggerir-ne un a preus especials.
- Pel que fa als peritatges en l'àmbit judicial, cal recordar que els honoraris són els orientatius que publica l'ICOOG, i que és important demanar una provisió de fons per assegurar-se'n el cobrament.
- Recordem que hi ha un conveni amb JMA que ofereix descomptes pels serveis d'assessorament fiscal als col·legiats que ho sol·licitin.
- Aquest any s'ha establert un nou servei gratuït per als col·legiats: la declaració de renda anual. Es van establir unes dates per a cada capital de província i, amb cita prèvia, un assessor feia la declaració de renda als col·legiats que ho sol·licitaven. En total se n'han fet 25.

Assegurança personal

Aquest any s'ha proporcionat al col·legiat un servei nou totalmente gratuït. Es tracta d'una assegurança personal amb les següents prestacions:

1. Cobertura d'assistència personal de la companyia Agrupació Mútua. A través d'aquesta cobertura podreu gaudir de diversos serveis gratuïts com ara:
 - orientació mèdica telefònica les 24 h del dia.
 - segona opinió mèdica.
 - assistència sanitària en viatge.
 - neteja dental anual, quiropòdia anual, primera visita al psicòleg per tractament.
 - segona opinió en el cas de malaltia greu.
 - Telefarmàcia. 24 h tot l'any porten els medicaments a casa (import del medicament + 3,76 € pel trajecte de la farmàcia a casa, i 7,51 € si primer han de venir a buscar la recepta a casa)
 - assistència en viatges a l'estrange (sanitaris, repatriacions ferits, etc.)
 - orientació social, jurídica, òbits, immobiliària, etc.
 - assegurança per valor de 18.000 €, en cas de defunció per accident.

2. Una cobertura d'hospitalització de la companyia DKV per la qual obtindreu un subsidi diari de 36 € si us hospitalitzen per accident o malaltia (en hospitalitzacions de més de 24 h i fins a 365 dies).

Amb aquest motiu s'ha enviat a cada col·legiat una targeta on hi ha el logos del COLGEOCAT, de la PIMEC i d'Agrupació Mútua, juntament amb el nom del col·legiat. Aquesta targeta és la que l'identifica en el cas que s'hagi d'utilitzar.

Actualment s'està treballant amb l'asseguradora per poder oferir als col·legiats uns serveis amplis d'assistència mèdica a un preu sensiblement inferior al del públic general.

Vocalies

ONG Geòlegs del Món

Durant el 2008 ha continuat el creixement i la consolidació de la delegació de Catalunya de l'ONG Geòlegs del Món. Aquest creixement ha implicat un increment tant en el nombre de persones contractades en la delegació com en el personal expatriat i el personal local dels països d'execució dels projectes. El 2008 la delegació catalana ha executat el 60% dels projectes de GM, que representen un 70% del pressupost total i un 80% del personal contractat.

Al mateix temps, les necessitats del col·legi per emmagatzemar la documentació visada implicaven la recerca d'un local més gran que el magatzem que teníem llogat.

Per compaginar aquestes dues necessitats vam pensar en la conveniència de llogar un local que permetés, d'una banda, allotjar el volum de documentació del col·legi i, de l'altra, allotjar l'ONG. Amb aquesta intenció vam llogar el local a l'avinguda Mistral, 10, on actualment s'han traslladat l'ONG i els visats.

Durant l'any 2008, Geòlegs del Món ha tingut en plantilla a més vint geòlegs per dur a terme els seus projectes de cooperació en el desenvolupament en set països, quatre d'Amèrica Llatina i tres de l'Àfrica subsahariana.

Geòlegs del Món ha inaugurat una oficina pròpia a Burkina Faso, on construeix pous per a la població.

El programa IPGARAMSS continua el seu treball amb les diverses municipalitats de l'àrea Metropolitana de San Salvador. Amb un important augment del personal (a dia d'avui, onze persones a El Salvador), ara s'està treballant (a banda de la component tècnica de riscos) en àrees de comunicació, marc legal, ordenament territorial i participació ciutadana, fet que marca un major apropiament a la població, alhora que assegura més suport dels governants. També s'està treballant en l'elaboració d'un marc legal que afavoreixi la creació de normatives en temes de riscos i d'ordenament territorial en general. Val la pena destacar que s'ha elaborat, conjuntament amb l'oficina de planificació de l'Àrea Metropolitana de Sant Salvador (OPAMSS), el mapa de riscos de l'Àrea Metropolitana.

Som al final del primer any de la execució del Programa JUCUARAN, finançat per l'ACCD (Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament), i ja s'han posat en marxa accions perquè els comitès locals estableixin estratègies i metodologies per a la conservació ambiental d'aquesta àrea.

En el projecte de la Cordillera del Básamo s'està desenvolupant una intensa feina en l'aplicació de mapes comunitaris de riscos a la gestió territorial. La contrapart ACUA ha integrat el nostre personal en la coordinació del programa de gestió de riscos que la institució impulsa amb diversos actors locals.

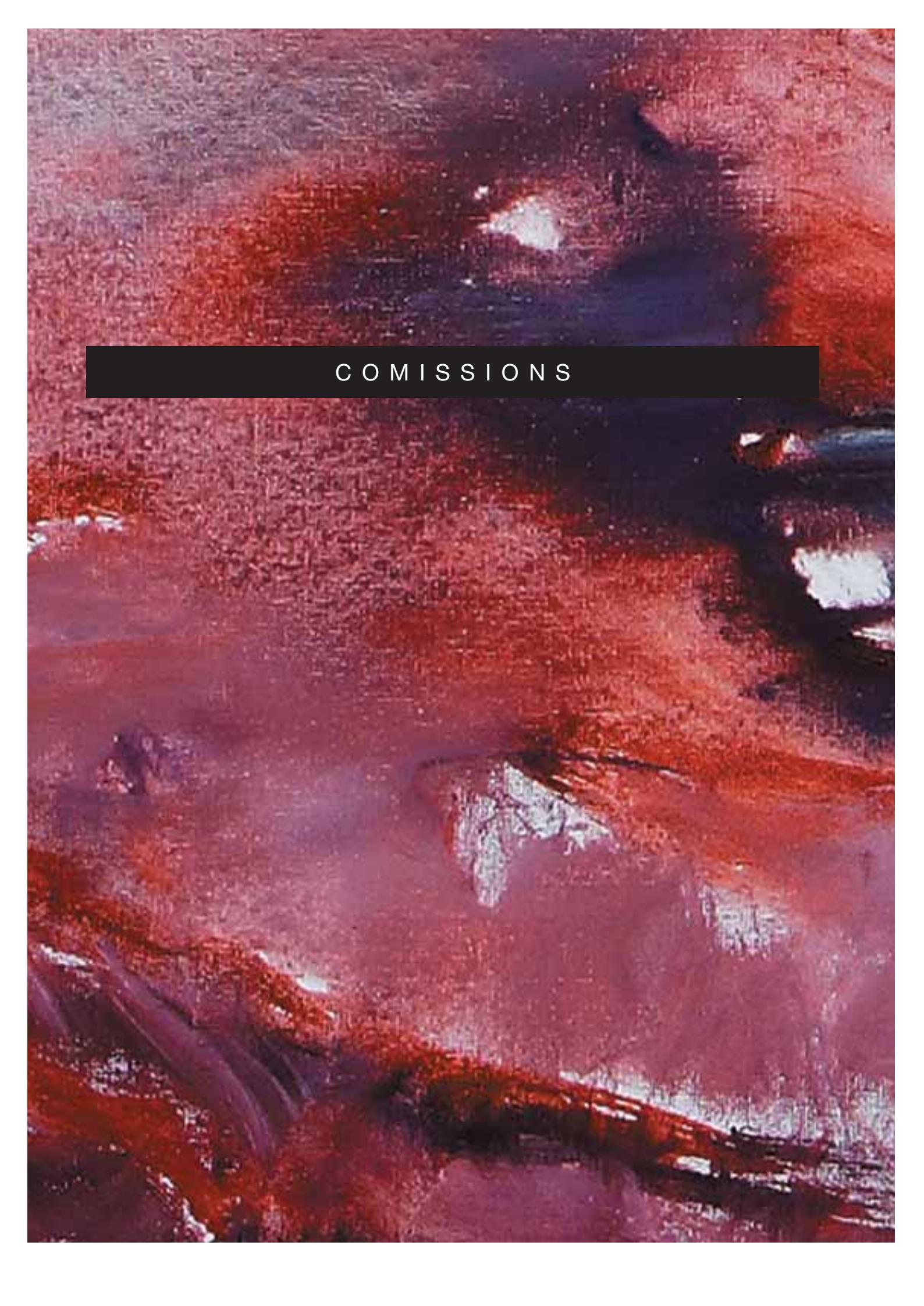
REVUFO és un projecte que iniciem a finals d'any per a la gestió del risc geològic al golf de Fonseca amb un doble objectiu: d'una banda la capacitació dels tècnics ambientals dels tretze municipis de Asigolfo (contrapart local) i, de l'altra, un estudi tècnic d'inundacions als voltants del volcà Conchagua.

A Pixoa hem passat el tercer any d'execució del programa. És, doncs, el moment d'acompanyar des de més lluny a l'Associació de Municipis de la regió de la Laguna de Apoyo. S'han desenvolupat moltes actuacions de caràcter ambiental amb gran incidència en el país. Aquest programa és un punt emblemàtic de l'ONG, està molt ben considerat pels finançadors que li donen suport, i ha estat esmentat en molts actes i també ha estat difós en els mitjans de comunicació (Avui, 19 de novembre del 2008).

A Burkina Faso s'ha inaugurat l'oficina pròpia de Geòlegs del Mon i Geis (contrapart) a Bobo-Dioulasso. A nivell tècnic, s'ha aconseguit un equip d'investigació d'hidrogeologia autònom per conèixer el comportament del recurs hídric en profunditat, tant en la zona cratònica com també per validar els models hidrogeològics de la zona sedimentària.

Geòlegs del Món és conscient de la necessitat d'enfortir la sensibilització de la població catalana envers els temes de riscos naturals i del que poden ocasionar en els països més empobrits. Per això, en el darrer semestre del 2008, ha iniciat la segona part del projecte Pobres x Desastres, ara més abocada a la divulgació oberta a tothom. Amb aquest projecte es pretén encetar i consolidar el treball de sensibilització en el nord.

Segons l'acord pres en l'Assemblea General de l'ICOG, cada delegació està donant l'1% dels seus ingressos a la delegació del GM. Aquesta aportació significa un important suport a l'activitat estructural de l'ONG, tot i que encara és necessari més esforç per part dels col·legiats en el suport de la nostra ONG i dels seus projectes.

COMISSIONS

Comissions

Comissió del Paisatge

S'han celebrat cinc reunions ordinàries a la seu de l'Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya:

Núm. reunió	Data	Assistents
5	08 de febrer	10
6	11 d'abril	6
7	13 de juny	8
8	05 de setembre	5
9	07 de novembre	7

Les principals línies de treball han estat establir col·laboracions amb altres col·legis professionals i institucions, orientades a participar en grups de treball, projectes de recerca, accions formatives i divulgatives. Per això, també s'han celebrat altres reunions específiques:

Data de la reunió	Institució
17 d'abril	Direcció General d'Arquitectura i Paisatge
24 d'abril	Departament de Geologia de la UAB
27 de juny	Facultat de Geologia de la UB
3 de juliol	UPC. Projecte Parc Geològic i Miner de la Catalunya Central
15 de juliol	Direcció General d'Arquitectura i Paisatge
9 d'octubre	Fundació Territori i Paisatge de la Caixa de Catalunya

En conseqüència, volem destacar:

- Segona edició de la Jornada Tècnica "Introducció a la realització d'estudis d'impacte i integració paisatgística", que ha tingut lloc a la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona el 28 de novembre del 2008. Amb un format més breu, també s'ha dut a terme el 16 de maig del 2008 al Departament de Geologia de la Universitat Autònoma de Barcelona. A més, es prepara un curs d'unes 40 hores sobre aquesta temàtica.
- Col·laboració amb la gestió del patrimoni geològic de Catalunya. Com a exemples cal esmentar les fitxes geològiques dels espais en propietat de la Fundació Territori i Paisatge de la Caixa de Catalunya i la figura del Parc Geològic i Miner de la Catalunya Central, proposada per la Universitat Politècnica de Catalunya.
- Seguiment dels cursos de postgrau sobre Interpretació i gestió del paisatge de Catalunya, per tal de desenvolupar la relació entre la geologia i la dinàmica del paisatge.

La intervenció de l'home confereix un caràcter especial en la morfologia paisatgística.

Comissions

Comissió de Medi Ambient

Durant l'any 2008 la principal prioritat de la Comissió de Medi Ambient ha estat donar continuïtat a l'elaboració d'una guia dels continguts d'un informe d'avaluació preliminar de la qualitat del terreny, en col·laboració amb l'Agència de Residus de Catalunya. La necessitat de redactar aquesta guia va sorgir de la participació de la comissió en el procés d'informació pública de l'avantprojecte de decret regulador de sòls contaminats de Catalunya, mitjançant la presentació formal d'al·legacions durant l'any anterior. Així mateix, la comissió continua treballant en l'elaboració d'una guia de bones pràctiques ambientals per a geòlegs, tant en l'oficina com en el camp. Finalment, s'han iniciat contactes amb l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) per tal de millorar la qualitat de la documentació, que cal presentar per a l'autorització de pous de cabal superior a 7.000 hm³ anuals, i per tal d'ampliar la documentació que es requereix actualment per als pous de cabal inferior a 7.000m³/any.

A part de la redacció de les guies esmentades anteriorment, i del suport tècnic i de col·laboració amb les administracions públiques, també són tasques de la comissió resoldre els dubtes tècnics dels col·legiats i l'organització de cursos i conferències.

Entre els reptes que la comissió es planteja per a l'any 2009 hi ha el tancament de les guies que es troben en procés d'elaboració, i la subscripció d'un acord amb l'ACA per a la millora de la qualitat tècnica de la documentació requerida per a l'autorització de pous d'extracció d'aigua.

Els estudis geològics garanteixen la preservació del medi ambient.

Comissions

Comissió per al seguiment del Codi Tècnic de l'Edificació (CTE)

Des que es va implantar el Codi Tècnic de l'Edificació (CTE) va sorgir la necessitat de fer una valoració i un seguiment dels criteris que s'anaven utilitzant en el camp de les característiques geotècniques dels sòls i terrenys, i els principis tècnics utilitzats, perquè els geòlegs redactors dels informes geotècnics disposessin d'altres recursos.

Des de Catalunya hem realitzat diversos cursos i jornades per tractar i analitzar l'aplicació del CTE. I és a partir d'aquests cursos que sorgeix la necessitat d'organitzar una comissió per al seguiment del CTE, formada per: Maite Alonso i Jardí, Àlvaro Arasa i Tuliesa, Ramón Pérez i Mir, Albert Ventayol i Lázaro.

Les reunions successives que ha dut a terme aquesta comissió, que s'ha anat reunint periòdicament, han conduït a la realització d'un document de síntesi, l'objectiu del qual és fer una aportació positiva als requeriments de càlcul i estudis dels terrenys, tot plantejant possibles alternatives per a la millora del document final.

Des d'aquí, el nostre reconeixement i agraiement al Dr. Javier Torrijo, que ha sabut copsar les demandes de la comissió amb la redacció del treball que properament donarem a conèixer. En cap cas considerem que és un treball definitiu, però sí que obre possibilitats diferents per a la millora contínua d'una tasca que els geòlegs del segle XXI aniran aplicant amb el dia a dia.

Un bona aplicació del Codi Tècnic de l'Edificació és un valor afegit per als professionals de la construcció.

Comissions

Comissió de Riscos Geològics

Durant el 2008 l'Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs Delegació de Catalunya ha endegat la Comissió de Riscos Geològics, que té com a principals objectius:

- Afavorir la incorporació laboral dels geòlegs com a professionals especialistes en tots els temes relacionats amb els riscos geològics.
- Generar protocols de treball per a la realització d'informes i cartografies de riscos geològics a Catalunya.
- Realitzar una campanya de sensibilització i divulgació sobre els riscos geològics a Catalunya.
- Assessorar les institucions com ara l'Institut Geològic de Catalunya (IGC), l'Agència Catalana de l'Aigua i el Departament de Política Territorial i Obres Pùbliques, entre altres, en la manera de procedir en temes relacionats amb els riscos geològics.

La Comissió de Riscos Geològics s'ha reunit en quatre ocasions (3 de juliol, 18 de setembre, 23 d'octubre i 27 de novembre), tal com reflecteixen les actes corresponents disponibles a la nostra pàgina web, en l'àpartat de comunicacions.

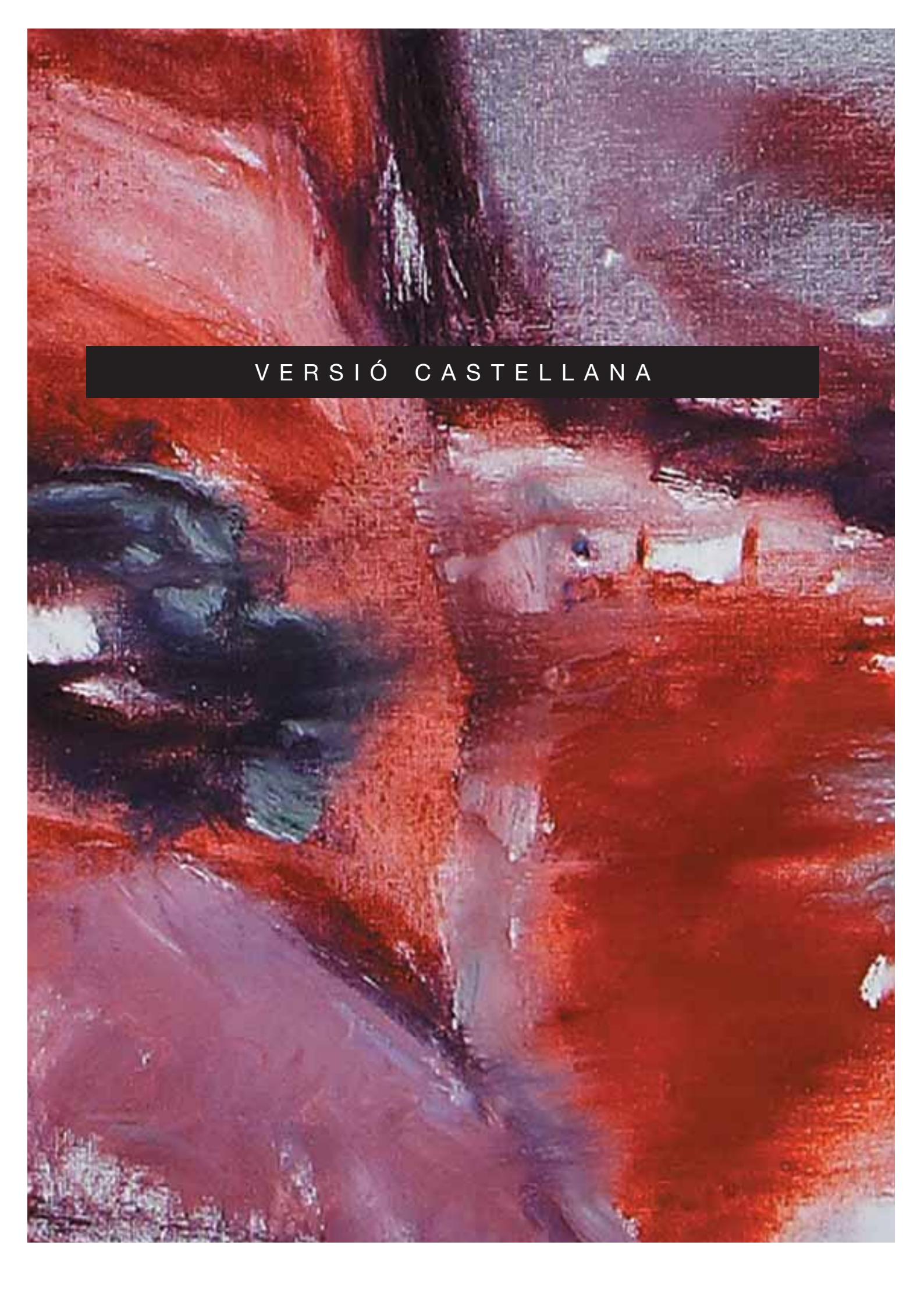
Entre els diversos temes parlats en les reunions s'ha tractat sobre la Guia de riscos elaborada per l'ICOG, i també s'han analitzat documents i treballs aportats pels membres de la comissió. En aquetsa línia s'ha decidit que el COLGEOCAT elabori guies metodològiques adreçades a geòlegs professionals i administracions públiques, i també se n'han debatut els índexs de continguts. També s'han mantingut reunions específiques amb el Sr. Toni Roca, director de l'IGC i el conseller del DPTOP, l'Hble. Sr. Joaquim Nadal. Així mateix, es va mantenir una sessió monogràfica amb el Dr. Jordi

L'explotació minera pot ocasionar enfonsaments en la superfície i afectar les vivendes com és el cas d'aquestes, al barri de l'Estació de Sallent.

Corominas sobre les directrius que els grups científics d'àmbit mundial han elaborat per a l'estudi i diagnòstic dels moviments de vessant, que seran, d'altra banda, objecte de la primera guia que vol promoure aquesta comissió.

A painting of a landscape featuring a winding road in the foreground, leading towards a cluster of trees and a small, light-colored building in the middle ground. The colors are rich and somewhat abstract, with strong reds and blues.

VERSIÓ CASTELLANA

INFORME DE LA PRESIDENCIA

Memoria de actividades 2008

Durante el año 2008, a pesar del establecimiento de la crisis ya anunciada el año anterior, la actividad de la Presidencia no ha mermado, sino todo lo contrario, se ha centrado en ejercer con más ímpetu que nunca la representación oficial del Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña frente a los poderes públicos, corporaciones, entidades y particulares, así como en el desarrollo de la participación dentro de nuestra entidad mediante la consolidación de las comisiones de trabajo existentes.

El 17 de febrero, dentro del ciclo de conferencias *Aperitivos de ciencia*, organizadas por el Museo de Ciencias Naturales de Barcelona, el presidente del COLGEOCAT impartió la conferencia coloquio "Bajo el asfalto. ¿Se pueden hacer túneles en Barcelona?" donde, a petición de la dirección del museo, se trataron las características del subsuelo de Barcelona con la intención de dar una visión científica del tema, para que de este modo las personas asistentes tuvieran elementos de juicio más allá de la visión que dan los medios de comunicación, políticos y diferentes grupos de presión.

La presencia del COLGEOCAT en los medios de comunicación ha sido muy significativa, especialmente a raíz de la presentación del informe realizado a petición del Patronado de la Sagrada Familia, donde se valoraba la idoneidad y el alcance del conocimiento geológico en el trazado de la línea de alta velocidad Madrid-Zaragoza-Barcelona-frontera francesa, en el tramo Sants-Sagrera, a su paso por el templo expiatorio. En este contexto se presentó formalmente el estudio al jefe de arquitectos del templo de la Sagrada Familia, Jordi Bonet, que agradeció la colaboración de nuestro colectivo en este asunto. El documento también fue presentado al concejal de Urbanismo del Ayuntamiento de Barcelona, Ramon García Bragado, asesorado por representantes del Instituto Geológico de Cataluña. La decisión inmediata por parte de la concejalía fue realizar los cinco sondeos que, entre otras actuaciones, recomendaba el documento del COLGEOCAT. Paralelamente, el documento se envió a los representantes autorizados de ADIF, en concreto a la dirección de la línea de alta velocidad Madrid-Barcelona-Figueres, donde se recibió con gran interés. En la actualidad están en marcha diferentes líneas de actuación por parte de este ente gestor de infraestructuras inspiradas en el documento del COLGEOCAT. El informe fue valorado explícitamente por el secretario de Movilidad del Departamento de Política Territorial y Obras Públicas de la Generalitat de Catalunya, Manel Nadal, durante la clausura de la jornada sobre túneles organizada por el Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos (CECCP), celebrada en Barcelona el pasado mes de abril con la asistencia de numerosos expertos internacionales, como una aportación muy interesante y comprometida.

A raíz de la citada jornada se inició un contacto con el presidente y el secretario del Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos para profundizar en la relación entre las dos profesiones con el objetivo de establecer sinergias, especialmente aquellas que están encaminadas a la mejora del conocimiento geológico en la obra pública y de su calidad.

El convenio de colaboración entre el COLGEOCAT y el Instituto Geológico de Cataluña ya es una realidad, y se espera que durante el año 2009 se concrete en diferentes acciones encaminadas a la difusión de los geotrabajos que ha puesto en marcha el IGC, así como en la formación para llevarlos a cabo. No se debe de olvidar que estas labores representan ya una nueva fuente real de trabajo para nuestro colectivo. El compromiso de realización de centenares de

mapas de temática eminentemente geológica en los próximos años por parte del IGC así lo avala.

El COLGEOCAT sigue participando, como observador activo, en el Grupo de Estudio de la Demanda de Áridos, liderado por la dirección General de Energía y Minas de la Generalitat de Catalunya. Los temas tratados se refieren a las prospectivas presentadas por el ITEC, al estado del inventario de recursos, a la evolución de la producción, a los expedientes tramitados, al reciclaje y a las connotaciones ambientales. A pesar de todo, durante el año 2008 el tema estrella ha sido, como era de esperar, la crisis que afecta a la demanda en los sectores de la construcción residencial, la no residencial y la obra pública.

Des de la Presidencia se ha dado apoyo a la consolidación de las diferentes comisiones de trabajo existentes: Comisión para la Mejora del CTE, Comisión del Paisaje, Comisión del Medio Ambiente y Comisión de Riesgos Geológicos. En este sentido se han delegado algunas labores, como la representación del COLGEOCAT en el Consejo Rector del Observatorio Catalán del Paisaje.

Durante el 2008 se han llevado a cabo una serie de contactos y reuniones con el equipo directivo de la Facultad de Geología de la UB y del Departamento de Geología de la UAB, donde se discutieron temas sobre la formación del geólogo, los futuros planes de estudios, y también sobre la posición de las diferentes instituciones frente al tratado de Bolonia por lo que se refiere al desarrollo de los nuevos títulos universitarios. También en el marco universitario, el presidente del COLGEOCAT estuvo presente en el acto de graduación de los nuevos licenciados de la Facultad de Geología de la UB.

El COLGEOCAT, invitado por la empresa Geobrugg, estuvo presente en las jornadas que esta firma, especializada en soluciones para el tratamiento de laderas inestables, realizó en Andorra a finales del mes de abril, donde se reunieron unos sesenta especialistas en el tema, que debatieron de una forma muy enriquecedora sobre las diferentes normativas y tecnologías existentes.

En el marco del PIACAT (Plan Integral de la Arqueología de Cataluña), la Dirección General de Patrimonio Cultural del Departamento de Cultura de la Generalitat de Catalunya estableció la creación de una mesa específica para hablar del futuro de la paleontología, dentro del ámbito patrimonial catalán, en que el COLGEOCAT estuvo presente. En estas mesas se debatieron diferentes propuestas de trabajo relacionadas con la definición de patrimonio paleontológico, las afecciones a este patrimonio por parte de la obra pública o las relaciones del patrimonio paleontológico y la empresa, entre muchos otros, que han sido recogidas en los documentos finales del PIACAT.

El COLGEOCAT apoya a la candidatura de Patrimonio Natural de la Humanidad de la Montaña de Sal de Cardona. En este sentido se ha asistido a las primeras reuniones mantenidas sobre este tema, que han sido lideradas por el Ayuntamiento de Cardona y por el profesor y doctor Josep M. Mata Perelló, miembro de nuestro colegio.

El 13 de septiembre se mantuvo una reunión con el consejero del DPTOP, el Hble. Sr. Joaquim Nadal, con el fin de informarlo de las actuaciones del COLGEOCAT en el ámbito de las actividades relacionadas con su consejería. El consejero estuvo de acuerdo sobre todo con las iniciativas del COLGEOCAT encaminadas a alcanzar una mejora de la calidad de los estudios geológicos en los proyectos, como también en la iniciativa del COLGEOCAT de analizar la influencia de la calidad de estos estudios en los desvíos presupuestarios de la obra pública, por lo cual nos ofreció asimismo su apoyo.

Los días 15 y 16 de octubre del 2008, el COLGEOCAT estuvo presente en el I Congreso de Energía Geotérmica en la Edificación y la Industria que se celebró en Madrid, organizado por la Consejería de Economía y Consumo, en colaboración con la Fundación de la Energía de la Comunidad de Madrid, el IDAE, y el Instituto Tecnológico y Minero de España. Este acontecimiento permitió un marco de encuentro y discusión a científicos, profesionales, industriales y usuarios para transferir e intercambiar conocimientos y experiencias desarrolladas en diferentes lugares que contribuyen a promover este tipo de energía renovable. Esta experiencia fue muy útil para programar y preparar las actividades que el COLGEOCAT desarrollará durante el año 2009 respecto a la promoción y el desarrollo de la aplicación de la energía geotérmica.

Durante el mes de noviembre se participó en la ciudad de Lérida en la Semana de la Ciencia, dentro de los actos del Año Internacional del Planeta Tierra, con una conferencia impartida por nuestro presidente en la sede del Instituto de Estudios llerdenses con el título "Convivir con el riesgo. Como gestionar los riesgos naturales en el desarrollo sostenible."

El 13 de diciembre el COLGEOCAT participó en la mesa redonda "La geología al servicio de la sociedad", organizada por la UDG en el marco de los actos del Año Internacional del Planeta Tierra. La celebración de la jornada permitió no sólo sumarnos a los actos de celebración del año y debatir diferentes temas, sino también conocer los nuevos espacios del Parque Científico y Tecnológico de la UdG.

La implementación en la Directiva Marc de l'Aigua representa el diseño y el desarrollo de un modelo participativo que permita a la ciudadanía incidir en la redacción del programa de medidas y del plan de gestión del agua de Cataluña. La Agencia Catalana del Agua se ha planteado un proceso de debate sobre el agua en Cataluña en una perspectiva a medio y a largo plazo. En este proceso, iniciado en diciembre del 2008, y que se desarrollará en el 2009, el COLGEOCAT estará presente y, además, su presidente ha sido elegido como uno de los expertos de las seis temáticas que se abordarán, concretamente en la que se refiere a las zonas inundables.

Por último, cabe añadir que durante el año 2008 se han celebrado dos reuniones de la Comisión Mixta (Oviedo, Madrid), cuyo secretario es el presidente de la delegación de Cataluña, donde se han consensuado las actuaciones en todo el ámbito del ICOG, especialmente las que se refieren a la aplicación de la normativa estatal, que posteriormente se vota en las asambleas ordinarias y extraordinarias.

Balance 2008 y fórmulas anticrisis

Desgraciadamente la predicción emitida el año 2007 sobre la caída de la actividad constructora en el sector de la vivienda para el año 2008 se ha cumplido y ha alcanzado un 45%. La receta que se dio entonces para combatir la crisis, que ya se preveía, fue la de la necesaria diversificación de las labores del geólogo. Diversificación que en un momento, para los geólogos, según creímos y todavía creemos, es muy entusiastizadora.

Por un lado, el reconocimiento social de nuestra profesión va aumentando, el trabajo de los geólogos se percibe como una labor útil e importante. A pesar de todo, todavía nos queda mucho camino por recorrer. En muchas ocasiones los geólogos aún no somos invitados para desarrollar trabajos que nos sean propios, como por ejemplo la realización de estudios geológicos y geotécnicos para infraestructuras o otras labores que podamos desarrollar tan bien como los demás profesionales (como técnicos de medio ambiente en

los ayuntamientos). No se trata de arrebatar el puesto a nadie, ni tampoco pedir competencias exclusivas, pues jamás ha sido ésta la política de nuestro colegio. Lo que pedimos es la oportunidad de demostrar que nosotros, los geólogos, también ofrecemos y aportamos nuestro conocimiento para sumar y conseguir de este modo que los ciudadanos reciban un mejor servicio y unos mejores resultados.

En este sentido es donde se enmarca la acción colegial del COLGEOCAT, alejada de los tópicos gremiales y de la defensa de reservas de actividad que tienen otros colectivos profesionales: nuestra vocación es de servicio a la sociedad.

Hemos entrado en una crisis que desgraciadamente no parece ser de corto periodo ni coyuntural. Nuestras prospectivas auguran un 2009 francamente malo, recesivo, y no será ya hasta el 2010 que la situación empiece a mejorar. Aquellos profesionales y empresas de nuestro ramo mal posicionados organizativamente y financieramente ya están viendo, o verán pronto, comprometida su continuidad. La crisis está afectando significativamente a la demanda del mercado y, por tanto, a las márgenes.

Dos recetas que la administración contemplaba para reavivar el sector, como la vivienda de protección oficial y la obra pública, no están teniendo el comportamiento esperado.

Para hacer frente a la crisis algunos adoptarán medidas restrictivas conocidas: reducción de personal, reducción de gastos (con independencia de su rendimiento), reducción de precios, etc. Esta respuesta podría ser válida para hacer frente a una crisis coyuntural de duración relativamente corta, pero no parece que la crisis actual sea de este tipo.

Desde el COLGEOCAT no nos decantamos por estas respuestas conservadoras, sino que buscamos respuestas de tipo estructural, respuestas que mejoren la competitividad.

La única solución es ofrecer aquello que la sociedad necesita, a unos precios razonables y con unos márgenes que permitan la viabilidad de las empresas y consultores.

Mejorar la competitividad significa especialmente investigación, desarrollo e innovación. Innovar estilos de organización, innovar procesos, desarrollar nuevos productos y servicios, desarrollar nuevas ofertas, y en este sentido, el momento no puede ser más dulce para nosotros. La sociedad pide más energía, más calidad en la obra pública, mejoras ambientales, más control de los recursos, y en todas estas labores los geólogos somos competentes. Campos como el almacenaje subterráneo -CO₂, gas y otras sustancias- y los desarrollos geotérmicos son sólo dos ejemplos.

Ahora es el momento de revisar la estrategia y de emprender las acciones que nos han de permitir no sólo sobrevivir a la crisis, sino también salir fortalecidos.

Ahora es el momento de replantearse nuestros procesos, nuestra organización, de incrementar nuestro conocimiento y nuestra reputación.

En definitiva, ahora es el mejor momento de intervenir para mejorar la calidad de nuestras labores en el sentido más global de los términos calidad y organización.

Desde el COLGEOCAT trabajamos todavía más intensamente en desarrollar el enorme abanico de posibilidades para diversificar nuestra labor y aportar soluciones a la sociedad. Esto es lo que ofrecemos, y lo único que pedimos a cambio es la complicidad para crear sinergias, para desarrollar ideas. En definitiva, para crear el clima adecuado que nos permita a todos salir ganando.

INFORME DE LA VICEPRESIDENCIA

Desde la vicepresidencia del Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña se ha seguido trabajando fundamentalmente en ofrecer propuestas y en coordinar la formación permanente que tenemos implantada en Cataluña, llevando a cabo el V Plan de Formación-2008, con una propuesta formativa de calidad y una buena respuesta de asistencia. Otros aspectos que se han coordinado han sido la comisión para el seguimiento del Código Técnico de la Edificación (CTE) y la colaboración con la Facultad de Geología de la Universidad de Barcelona en la comisión que ha elaborado la memoria para la verificación del graduado en geología. Con motivo del Año Internacional del Planeta Tierra se ha llevado a cabo asimismo una jornada sobre "Cambio climático y fuentes de energía en el siglo XXI" y, siguiendo con los criterios de los años anteriores hemos seguido con la concesión de premios de investigación para trabajos de geología y ciencias de la Tierra realizados por alumnos de bachillerato.

Currículum de geología

El COLGEOCAT ha sido invitado por la Facultad de Geología de la Universidad de Barcelona para formar parte de la comisión que ha elaborado la memoria para la verificación del graduado en geología. El planteamiento básico es que la geología se aprende practicándola, por lo cual su aprendizaje se basa en que el estudiante trabaje sobre casos prácticos que lo introduzcan en el método geológico.

Jornada sobre el cambio climático

Con motivo del Año Internacional del Planeta Tierra, el COLGEOCAT, en colaboración con la Facultad de Geología de la UB, consideró como un tema relevante el cambio climático y las posibles repercusiones que puede tener según las fuentes de energía que seguiremos utilizando durante el siglo XXI. La idea surge por dos motivos principales: el incremento significativo de la demanda energética a Cataluña durante la última década y el rol que, como geólogos, hemos de tener en el marco de las nuevas prospecciones de recursos energéticos.

Con este planteamiento se vio la necesidad de llevar a cabo una jornada que con el título "Cambio climático y fuentes de energía en el siglo XXI" se celebró el 27 de mayo del 2008 en el aula magna de la Facultad de Geología. Las ponencias fueron pronunciadas por la Dra. Isabel Cacho ("Los cambios climáticos recientes"), del Dr. Josep Calbó ("Proyecciones futuras sobre el clima en Cataluña"), del Dr. Antón Uriarte ("El alarmismo climático. Una defensa del CO₂"), y del Dr. Mariano Marzo ("La energía en el siglo XXI").

La transcripción de las ponencias nos ha permitido recopilar su contenido. La voz de la investigación y del razonamiento científico acompañó cada una de estas conferencias. Será el lector, pues, quien deberá analizar con cuidado esta información y que, en el mejor de los casos, esperemos que nos ayude a tomar decisiones acertadas a corto y a largo plazo.

Cabe destacar el interés del COLGEOCAT para que este libro llegue al máximo número de lectores, por lo cual lo hemos puesto a disposición de los interesados en el web www.colgeocat.org/ Actualidad - Noticias del Colegio - Libro *El cambio climático y fuentes de energía en el siglo XXI* (09/11/2008). Aunque si lo preferís nos lo podéis pedir a info@colgeocat.org y os lo enviaremos.

Trabajo de investigación

Ya que la geología forma parte de los currículos de enseñanza secundaria, el COLGEOCAT, consciente de la importancia que tiene el trabajo de investigación, ha querido premiar los trabajos que han sido elaborados por alumnos de bachillerato de los institutos de Cataluña sobre geología y ciencias de la Tierra. Con esta iniciativa el COLGEOCAT, conocedor de los objetivos básicos del trabajo de investigación, quiere premiar a los estudiantes que destaquen en este campo, ya que éstos deben de utilizar todo un conjunto de conocimientos adquiridos de la diferentes disciplinas, y valorar de este modo su iniciativa, orden, rigor, constancia y capacidad. En consecuencia, se considera que estos tipos de trabajos se tienen que potenciar y premiar, porque muchas de las buenas ideas y aportaciones que hacen no quedan en el olvido.

INFORME DE SECRETARÍA

El año 2008 ha sido un año atípico en toda la breve historia de la Delegación de Cataluña del ICOG, ya que la tendencia habitual que teníamos de crecimiento año tras año ha cambiado hasta convertirse en un decrecimiento de las labores administrativas, fruto del descenso en los visados de informes.

Esta caída en la cantidad de informes visados no se ha correspondido con un descenso en las labores de Secretaría, ya que los controles en los informes para visar han sido cada vez más intensos, y han incrementado el tipo de datos para revisar y las exigencias de calidad formal en los informes geotécnicos para visar según el CTE.

Nos encontramos que aquello que parecía muy difícil de ser aceptado como mejora, y que se veía como una molestia, actualmente se entiende definitivamente como una mejora por parte de todos, y se incluye en los informes con toda normalidad por parte de los colegiados.

Por lo que se refiere al número de visados del año 2008, éste ha sido de 6.253 visados, lo que supone un descenso del 35% respecto al 2008 (9.625 visados).

Gráfico: Visados COLGEOCAT (ver pág. 16)

Según el gráfico se puede deducir que el descenso de visados en el 2008 ha sido muy importante, como han notado en su actividad profesional todos los colegiados que se dedican a la geotecnia en el mundo de la edificación.

El nivel actual de visados está aproximadamente como en el año 2005, aunque cabe pensar que la actividad real en geotecnia para la edificación está todavía muy por debajo del año 2005, ya que en aquel año todavía no se visaba todo lo que hacían las empresas, y el número de visados del colegio era casi todo de geotecnia de la edificación, mientras que actualmente hay tres tipos de informes que pasan por el departamento de visados.

Por tanto, se hace difícil saber cual es el descenso real de los estudios geotécnicos en edificación, pero en cualquier caso la caída supera ciertamente el 50% de la actividad de los últimos años.

Por lo que se refiere al número de colegiados, este año ha habido un total de 40 nuevas colegiaciones, lo que sitúa el número de colegiados en 630, una vez realizados los ajustes de bajas anuales.

Gráfico: Colegiados de Cataluña (ver pág. 16)

Por lo que se refiere al personal de la delegación, podemos considerar que no ha habido ninguna modificación en su cuantía, pero sí en personas y lugares concretos.

En el mes de junio se contrató una persona con el fin de dar apoyo a las labores de Presidencia, así como para apoyar a la Secretaría en las reuniones, actos y seguimiento de trabajos por parte de la Junta de Gobierno.

Contrariamente, en el mes de julio se dio de baja a una persona de administración debido al descenso en la actividad de visados.

La Junta de Gobierno se ha reunido este año doce veces en convocatoria ordinaria, además de una serie de reuniones extraordinarias por parte de miembros de la Junta para hablar de temas más concretos y de reuniones de trabajo.

Des de Secretaría se ha dado información y respuesta a temas muy diversos, entre los cuales destacan por mayor número de consultas:

- **Visados y CTE.** Se refieren a tarifas de visados; tipos de visados; competencias de los geólogos para firmar determinados estudios; cómo se pueden visar estudios de más de un año; si un tipo específico de estudio ha de seguir el CTE; funcionamiento de la plataforma de visados e incidencias...
- **Burofax.** Des del mes de mayo del 2008 se puso a disposición de los colegiados el servicio gratuito de burofax. Este servicio consiste en el envío, por parte de una abogada, de un burofax para la reclamación de aquellas facturas impagadas que se refieran a estudios visados. Desde la puesta en marcha de este servicio, se han gestionado un total de 28 burofax, solicitados por nueve colegiados diferentes.
- **Sociedades profesionales.** A consecuencia de la Ley 2/2007, 15 de marzo 2007, se han recibido numerosas consultas. Se realizó una jornada informativa el 22 de junio, y se preparó un escrito, desde la vocalía jurídica conjuntamente con el País Vasco, que se envió posteriormente al ICOG para su divulgación. Las consultas recibidas en el colegio han sido tanto por parte de los colegiados como de sus asesores y/o abogados. Durante el 2008 se han inscrito un total de 18 empresas.
- **REA (Registro de Empresas Acreditadas).** La principal duda que se nos formuló era si las empresas de geología, especialmente las que se dedican a geotecnia, han de quedar inscritas dentro de este registro, ya que en la ley no queda claro si nos hemos de inscribir o no. La respuesta final que nos dieron desde la Generalitat de Catalunya es que no era "obligatorio", pero sí recomendable. (Este registro tiene como objetivo acreditar que las empresas que operan en el sector de la construcción cumplen con los requisitos de capacidad y calidad de la prevención de riesgos laborales; de manera que toda empresa que pretenda ser contratada o subcontratada para trabajos en una obra de construcción, deberá estar inscrita dentro del REA. Esta ley entra en vigor el 28 agosto del 2008. (Ley 32/2006, Real Decreto 1109/2007))
- **Visado del COAC.** Des de alguna delegación del mismo Colegio Oficial de Arquitectos de Cataluña nos consultaron sobre el CTE, como por ejemplo si por una edificación COT1 es necesario realizar un estudio geotécnico y que éste sea visado (cabe decir que en este caso la delegación del COAC que nos realizaba la pregunta, sí que solicitaban que hubiera un estudio geotécnico, pero querían asegurarse que lo hacían correctamente, según las dudas que les planteaban sus colegiados). Estas dudas coincidían con algunas de las observaciones que nos habían realizado algunos colegiados, en que los arquitectos les comentaban que por este tipo de edificación (COT1) no hacía falta

ningún estudio geotécnico. Frente a estos hechos, y con el fin de iniciar una colaboración con el Colegio de Arquitectos, se han realizado un par de reuniones con ellos, con el fin de esclarecer dudas por ambas partes y mejorar la relación del arquitecto y el geólogo.

- **Consultas laborales.** Los colegiados que están en empresas, ya sea por problemas de estabilidad laboral, despidos, cambios contractuales, entre otros, solicitan asesoramiento al colegio.

Como retos para este año 2009, la Secretaría del colegio se plantea conseguir un incremento del número de visados para una mayor actividad colegial en temas no relacionados con la geotecnia en la edificación.

Des de Secretaría, el más sincero agradecimiento a todo el personal técnico y de administración de la delegación por su trabajo.

SECRETARIA TÉCNICA

Este departamento, creado en el 2008, se dedica principalmente a la revisión de los estudios que nos llegan para ser visados, para que cumplan con la normativa vigente (ya sea el CTE, la normativa de visados, etc.).

Para que el Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña tenga un funcionamiento lo más uniforme posible, se han realizado una serie de reuniones con los secretarios técnicos de las diferentes delegaciones. Durante este año se han hecho dos reuniones:

- **1ª reunión** (Barcelona, marzo 2008). El tema central fue la revisión de la normativa de visados vigente hasta el momento. Se estuvieron revisando todos los puntos y se propusieron mejoras. Las propuestas que surgieron se presentaron en la asamblea anual celebrada en Madrid, donde se aprobaron la mayoría de puntos. El más significativo, incluido posteriormente en la normativa vigente, fue la creación de nuevos sellos para los diferentes tipos de visados.
- **2ª reunión** (Oviedo, noviembre 2008). En primer lugar se presentó el nuevo secretario técnico del País Vasco, y luego se hizo un repaso de los criterios de revisión de los estudios y exposición de dudas y casos concretos. Además se comentó la evolución de los visados de cada delegación, y se vio que en Madrid y Cataluña era donde el número de visados ya había empezado a bajar, mientras que en el resto aún no habían notado ningún descenso.

Por lo que se refiere a los tipos de trabajos visados durante el año 2008, al igual que otros años, el número mayoritario corresponde a estudios geotécnicos para la edificación, con un 89,1% del total.

VISADOS 2008
 GEOTECNIA
 GRÚAS
 OBRA CIVIL
 TALUDES
 HIDROGEOLÓGICOS
 MEDIO AMBIENTE
 OTROS
 Distribución de los diferentes tipos de estudios visados durante el año 2008

(ver gráfico pág. 18)

Dentro de cada una de las categorías se encuentran los siguientes tipos de estudios:

GEOTECNIA

- Edificación nueva
- Reformas / rehabilitaciones / ampliaciones
- Patologías
- Notas técnicas

TALUDES

OTROS

- Peritajes
- Recursos mineros
- Depósitos / canales
- Instalación maquinaria
- Instrumentación
- Topografías
- Trabajos de campo
- Geofísica / eléctrica
- EDAR / EDAP / desaladoras
- Concesión agua / pozos
- Vertederos
- Muros y taludes

GRÚAS

OBRA CIVIL

- Puentes
- Viales
- Terraplenes...

HIDROGEOLOGÍA MEDIO AMBIENTE

- Excavaciones
- Cubrimiento de barrancos
- Cálculos
- Paisaje
- Parques / estaciones energéticas
- Estudios del suelo
- Integridad de pilotes
- Direcciones facultativas / licencias obras
- Seguridad y salud
- Cartografía
- Riesgo geológico

A parte de resolver y responder preguntas de tipo técnico referente al CTE y a otros tipos de estudios, algunas de las cuestiones que nos han llegado por parte de la ciudadanía han sido las siguientes: ¿dónde se puede tasar un diamante?; ¿dónde se organizan ferias de minerales?; ¿qué piedra o mineral es este? (aportación de muestras); ayudar a la interpretación de planos geológicos; ¿qué salidas tiene la profesión de geología?; numerosas dudas sobre el AVE y la Sagrada Familia, y el AVE a su paso por Gerona.

Como Secretaría Técnica asistimos a diferentes comisiones donde se realizaron algunas labores de coordinación en trabajos terminados, así como a la asistencia de reuniones con diferentes organismos. Al mismo tiempo también se han iniciado contactos con otros colegios profesionales, como el Colegio de Ambientólogos, de Agrónomos y Biólogos.

INFORME DE LA TESORERÍA

Con el fin de seguir el trámite que marcan los estatutos, y de cara a su votación por la asamblea, un año más os presentamos el estado de cuentas del ejercicio 2008 con los datos contables del Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña.

Tal y como se comentaba en el informe de tesorería del ejercicio 2007, los indicadores que anuncian una desaceleración en las actividades derivadas de la construcción y, concretamente, en la edificación, se han hecho claramente evidentes durante este 2008 y, especialmente, en el segundo semestre del año. A pesar de la obligatoriedad del visado a partir de la entrada en vigor del Código Técnico de la Edificación (CTE), la caída global de ingresos por visados nos sitúa en valores del 2006, si bien es en el segundo semestre cuando se concentra el descenso, de un 25% respecto de los ingresos de los primeros seis meses.

Frente a estos hechos, desde principios de octubre, se ha realizado un seguimiento quincenal de la evolución de la tesorería, y se han redefinido las estrategias a seguir de cara al 2009, como el reto más grande al cual se enfrenta la delegación de los geólogos en Cataluña desde su creación.

Los ingresos correspondientes al año 2008 ascendieron a un total de 777.137,84 €, mientras que los gastos llegaron a 745.622,56 €. Por tanto, se obtiene un empate técnico entre ingresos y gastos, con un ligero excedente de explotación de 31.515,28 €. Es por eso que podemos afirmar que, si bien los ingresos no han sido los esperados en el presupuesto previsto para el 2008, esta Junta de Gobierno ha promovido una firme reducción del gasto en diversos ámbitos, gasto que se cifraba en el presupuesto en 968.000 €.

En el capítulo de ingresos, los visados aportaron 725.954 €, hecho que representa, con un 93,4% respecto del total, el capítulo principal de nuestra financiación. En este ejercicio, por segundo año consecutivo, aprovechando el escenario de ascenso de los tipos de interés, se han duplicado el 100% los ingresos por la gestión de excedentes de tesorería, hasta la cifra de 29.371 €, al mismo tiempo que se han reducido en un 38% respecto al 2007 los gastos bancarios y comisiones hasta la cifra de 770 €.

En el capítulo de gastos, los más importantes se distribuyen entre personal 179.114 € (24,0%), seguros 164.585 € (22,0%) y representación 96.830 € (12,9%). El análisis de estos datos nos indica un aumento en el gasto de personal, que debe entenderse como una clara apuesta de la Junta de Gobierno en incorporar y consolidar una estructura laboral en la delegación que garantice los servicios colegiales que se han de facilitar a los geólogos catalanes.

Las reservas de tesorería que tenemos distribuidas entre depósitos de ahorro y cuentas corrientes de las diferentes entidades financieras, a 31 de diciembre del 2008, ascendieron a 708.786,20 €. La distribución de estas reservas ha sido:

Caixa de Catalunya/28.813,15 €
Caixa de Catalunya ahorro/205.000,00 €
Caixa de Catalunya ahorro/200.000,00 €
Banc de Sabadell/78.575,09 €
Depósito Sabadell garantizado/60.000,00 €
Banesto cuenta corriente/105.406,49 €
Banesto IPF/ 30.000,00 €
Cash/991,47 €
TOTAL/708,786,20 €

Los movimientos generados se desglosan tal y como se observa a continuación:

Debe (gastos)

Personal/179.114,95/24,02%
 Representación/96.830,83/12,99%
 Seguros/164.585,35/22,07%
 Profesionales/17.333,85/2,32%
 Financieros/770,51/0,10%
 Material de oficina y comunicaciones/55.495,34/7,44%
 Local/38.491,71/5,16%
 Cursos/21.870,45/2,93%
 Impuestos/13.664,37/1,83%
 Amortización/12.577,82/1,69%
 SUBV.ONG/ 9.745,74/1,31%
 Gestión delegación/17.448,93/2,34%
 Publicaciones y servicios colegiales /96.245,61/12,91%
 Dictámenes/5.280,88/0,71%
 Rappel 2007/16.166,22/2,17%
 Total gastos/745.622,56%

Haber (ingresos)

Visados/725.954,67/93,41%
 Cuotas/1.980,00/0,25%
 Financieros/29.371,70/3,78%
 Diversos/5.153,97/0,66%
 Cursos/14.677,50/1,89%
 Dictámenes/0,00/0,00%
 Total ingresos/777.137,84

EXCEDENTE DE EXPLOTACIÓN/31.515,28

Finalmente, la liquidación pendiente de la regularización del régimen financiero de la Delegación de Cataluña con la Delegación Central del ICOG alcanza este ejercicio del 2008 la cifra de 126.365,52 € según la siguiente valoración.

Importes por visados (1)/725.954,67
 Gasto por seguro (2)/164.585,35
 Diferencial (1-2)/561.369,32
 10% de traspaso del COLGEOCAT al ICOG (3)/56.136,93
 Cuotas de colegiados/96.720,00
 40% de traspaso del ICOG al COLGEOCAT (4)/38.688,00
 Diferencial (3 - 4)/17.448,93
 Gasto de gestión de Delegación (5)/17.448,93
 IVA avanzado por el ICOG (6)/83.650,00
 IRPF avanzado por el ICOG (7)/26.326,28
 Otros (8)/1.059,58
 TOTAL A PAGAR COLGEOCAT A ICOG
 (5+6+7) - (8)/126.365,52

VOCALÍAS VOCALÍA DE NUEVAS TECNOLOGÍAS

Una vez más seguimos apostando por la difusión de la información, tanto interna como externa, a través de los canales tecnológicos existentes, es decir, mediante nuestro portal web, el boletín y los correos electrónicos; pero sin olvidarnos tampoco del formato clásico en papel, puesto que la comunicación es una herramienta de vital importancia para difundir las actividades que desarrolla el Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña a todos los colegiados, a otros profesionales, a los medios de comunicación y al público en general.

En este gráfico se muestra el resumen del año del web del COLGEOCAT. Si comparamos los valores con los de los años anteriores podemos confirmar que existe un aumento progresivo de las páginas visitadas, del número de sesiones y de los accesos al web corporativo. (ver fig.1 pág. 26)

Informe: Resumen - colgeocat.org
 Período de fechas: 01/01/2008 - 12/31/2008
 Total de sesiones/27.071,00
 Total de páginas visitadas/101.321,00
 Total de accesos/2.279.366,00
 Total de bytes transferidos/39.84 GB
 Media de sesiones por día/73,96
 Media de páginas visitadas por día/276,83
 Media de accesos por día/6.227,78
 Media de bytes transferidos por día/111,46 MB
 Media de páginas visitadas por sesión/3,74
 Media de accesos por sesión/84,20
 Media de bytes por sesión/1,51 MB
 Duración media de las sesiones/00:03:04

Fig. 1 Resumen donde se muestran los totales y las medianas para las sesiones, páginas visitadas, accesos y bytes para todo el año 2008. La información de los visitantes no se muestra aquí porque tan sólo está disponible cuando se utiliza el módulo UTM de rastreo de visitantes. La metodología de cálculo ha sido la siguiente:

- Sesión: una serie de accesos de un visitante al web durante un período de tiempo específico.
- Páginas visitadas: una petición al servidor web del navegador de un visitante para cualquier página del web (excluye imágenes, javascript y otros tipos de archivos).
- Acceso: cualquier solicitud a un servidor de web desde el explorador de un visitante.
- Bytes: la cantidad de ancho de banda de la red utilizada por los archivos solicitados durante el año.

La dirección web www.colgeocat.org ya está consolidada, y el 70,42% de los accesos al portal se hace introduciendo directamente la dirección; el 20,00% desde el buscador web de Google y, finalmente, desde el portal del ICOG con un 1,63%. Todos estos valores son superiores a los del año 2008 (ver fig. 2 pág. 27).

Las páginas más visitadas, una vez más, han sido en primer lugar la bolsa de trabajo, con un 20,28% (un 11,49% el año 2008), seguida de la agenda de actividades, el servicio de Geoteca y el de prensa, con valores del 5,53% 4,51% y 2,23% respectivamente, datos que significan un cambio de orden en la consulta respecto al año 2008.

(ver fig.3 pág. 27)

Los datos coinciden también con los de los años anteriores, en que una vez visitada la bolsa de trabajo, el boletín electrónico y la agenda de actividades, muchos usuarios abandonan el portal (datos facilitados a partir de la frecuencia de rebote).

Informe: Referencias - colgeocat.org
 Período de fechas: 01/01/2008 - 12/31/2008
 Referencias (1-10) / 395/Sesiones/Porcentaje

Fig. 2 Clasificación de las direcciones URL (páginas web externas) que han traído tránsito hacia el portal del COLGEOCAT y que se puede comparar con el número de sesiones que han accedido directamente.

Informe: Páginas solicitadas - colgeocat.org
 Período de fechas: 01/01/2008 - 12/31/2008
 Páginas (1-10) / 1,221/Páginas vistas/Porcentaje

Fig. 3 Clasificación de la popularidad de las páginas visitadas en el portal web de COLGEOCAT teniendo en cuenta el número de páginas visitadas y el de su porcentaje relativo.

Los documentos más descargados durante este período han sido la ficha colegial (1.250), seguida de los documentos de ensayo de laboratorio (887), el plan de formación (863) y los premios de investigación (670). El resto de documentos descargados han sido legislación referente a carreteras, los estatutos del ICOG y el reglamento de régimen interno. (ver fig. 4 pág. 28)

La mayoría de las visitas al web son de corta duración, 13.554 veces son inferiores a los 10 segundos, pero hay 6.775 visitas que son entre 1 y 10 minutos. (ver fig. 5 pág. 28)

Informe: Descargas - colgeocat.org
 Período de fechas: 01/01/2008 - 12/31/2008
 Descargas (1-10) / 2,299 /Visitas/Porcentaje

Clasificación de las descargas. Se calcula según el número de accesos (peticiones) y el porcentaje relativo. Se determinará según la extensión del archivo y los parámetros de configuración del servicio de estadísticas. Quedan incluidos los archivos descargados, los ejecutables, los PDF y otros documentos que no sean imágenes o HTML.

Informe: Duración de la sesión - colgeocat.org
 Período de fechas: 01/01/2008 - 12/31/2008
 Duración de la sesión

Fig. 5 Duración de las sesiones. Para cada sesión se calcula la duración y se aumenta el punto del dato pertinente. Por ejemplo, si un visitante estuvo 45 segundos en el web durante una sesión, entonces se podrá aumentar en un punto el dato "31-60 seg" por dicha sesión.

Durante el 2008, en el portal del COLGEOCAT se han gestionado (búsqueda y publicación de documentos), a través de fuentes directas o mediante la empresa de Consultoría y Documentación IURISDOC, la siguiente información:

Legislación: 53 documentos
 Subvenciones y becas: 89 documentos
 Ofertas de trabajo: 200 ofertas
 Concursos: 697 documentos
 Prensa: 226 noticias
 Actividades y formación: 20 actividades
 Noticias de actualidad COLGEOCAT: 22 noticias
 Sección de Geoteca: 12 ítems
 Boletines electrónicos COLGEOCAT: 3 boletines

Cada año va en aumento el uso de las nuevas tecnologías. Por eso queremos adaptarnos a los nuevos formatos y aplicaciones que a menudo cambian y evolucionan, para ofrecer un servicio ágil, cómodo, seguro y eficaz.

El reto para el próximo ejercicio será la nueva web del COLGEOCAT. Se pretende realizar una renovación de la plataforma tecnológica desarrollando el diseño y, al mismo tiempo, optimizar, mejorar y ampliar los contenidos del nuevo sitio web. Se adaptarán a las plataformas 2.0 existentes con el fin de aumentar el posicionamiento en línea del web. Esto permitirá llegar a mucha más gente y ofrecerá el máximo de información, de manera que se podrá interactuar con los usuarios con el fin de escuchar las opiniones y mejorar nuestras actuaciones día a día.

También está previsto un intercambio de información automático y diario con el portal del ICOG para facilitar el acceso a la información a todos los usuarios que visiten el sitio web de la sede central.

2º Concurso de Fotografía Geológica

Este año el Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña con la colaboración de la ONG Geólogos del Mundo ha convocado la segunda edición del concurso fotográfico. De las diecinueve fotografías recibidas, los ganadores son:

Categoría: Geomorfología
 Primer Premio: "Morena de la Serra"
 Autor: Julien Thomas

Categoría: Hidrología
 Primer Premio: "Reflejos ferruginosos"
 Autor: David Soler Hernández

Interrelación: Geólogo y medio / medio
 Primer Premio: "Geólogos dentro del volcán"
 Autor: David Soler Hernández

Geología general
 Primer Premio: "Puerta al conocimiento"
 Autor: Miguel Ayala Morán

El jurado ha deliberado dejar desiertas el resto de categorías.

(ver fotografías en la pàg. 30)

VOCALÍA DE FORMACIÓN

VI Plan de formación-2009

Las nuevas propuestas de cursos de formación están enfocadas a satisfacer una nueva demanda frente a la evolución de la economía en los próximos años. Esperemos que sea una oferta entusiasta para el colectivo, y que tenga un carácter didáctico para el resto de profesionales relacionados con la geología. El convenio con la Facultad de Geología de la Universidad de Barcelona sigue vigente, y los cursos se realizarán en las aulas de esta misma facultad. A continuación adjuntamos una relación de la propuesta formativa que pretendemos llevar a cabo durante el año 2009. Con el objetivo, pues, de poder ofrecer un mejor servicio al colegiado, y al mismo tiempo facilitar la coordinación y realización de los cursos, se efectuarán encuestas del interés inicial para la materia con el fin de ajustar su realización.

Cursos

- El suelo como herramienta didáctica: descripción, dinámica y técnicas de estudio/febrero
- Introducción a las cimentaciones especiales/marzo
- Estabilidad de taludes/abril
- Suelos contaminados – Análisis de riego RBCA/abril
- Introducción a la mecánica de suelos y rocas/mayo
- Introducción a las cimentaciones/mayo
- Ensayos “in situ”/mayo
- De la actualidad al actualismo/junio
- Legislación para proyectos geológicos y peritajes judiciales/julio
- Procedimientos y didáctica de la geología y ciencias de la Tierra/julio
- Caracterización hidrogeológica de medios porosos/septiembre
- Sistemas de información geográfica (SIG)/septiembre
- Calidad, contaminación y perímetros de protección/octubre
- Prospecciones sísmicas, eléctricas y georadares/octubre
- Introducción a la estimación de asentamientos/noviembre
- Remediación de suelos contaminados/noviembre
- Seguridad y prevención de riesgos laborales/noviembre
- Cartografía geológica/diciembre
- Geotermia/diciembre

VOCALÍA DE PROMOCIÓN Y MARKETING

La evolución de la actividad colegial a lo largo del año 2008 ha condicionado la labor de promoción de las actividades profesionales de los geólogos realizada por el Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña. La disminución del trabajo relacionado con la geotecnia para la edificación ha contribuido a concentrar nuestros esfuerzos de promoción en mostrar al geólogo como un profesional técnico en muchos otros campos, como por ejemplo la hidrogeología subterránea, el medio ambiente, la geotermia y la cartografía, entre otros.

Medios de comunicación

Cabe destacar que a mediados del año pasado el COLGEOCAT ha dejado de colaborar de forma continuada con Bassat Ogilvy, empresa que realizaba la asesoría de comunicación. No obstante, seguiremos contando con sus servicios de manera puntual.

Este año, aunque con menor intensidad que el año anterior, desde el COLGEOCAT se han realizado numerosas intervenciones en los medios de comunicación (televisión, radio y prensa) donde se ha explicado la labor de los geólogos en campos de trabajo como la geotecnia, los riesgos geológicos, el medio ambiente, la cooperación internacional y la planificación territorial.

La mayoría de intervenciones han sido realizadas principalmente por motivos relacionados con los riesgos geológicos, como los desprendimientos de Montserrat. En cambio otros se referían a la geotecnia y a la planificación territorial, como por ejemplo sobre el paso de la alta velocidad por la zona urbana de Barcelona o sobre el desalojamiento del barrio de la estación de Sallent. Aunque con un impacto menor, otros ámbitos de la profesión, como el cambio climático, la edificación o la hidrogeología, también han contribuido a aumentar la notoriedad de los geólogos en los medios de comunicación.

A través de todas estas comunicaciones hemos conseguido hacer visible mediáticamente la opinión del COLGEOCAT y de los geólogos en los temas que afectan a nuestra profesión, como también rentabilizar todas aquellas oportunidades informativas que se han generado a lo largo del año.

Entre las intervenciones más significativas en prensa cabe destacar la presentación en el programa de televisión de “Els Matins” de TV3 del informe técnico elaborado de oficio sobre el paso del AVE en el entorno de la Sagrada Familia. La cobertura mediática de la presentación de este informe se tradujo en la producción de una gran cantidad de artículos de opinión, reportajes en profundidad y amplias entrevistas en medios de comunicación de gran difusión.

Todas estas intervenciones en medios de comunicación nos han permitido llegar a gran parte de la sociedad catalana, y su factor común ha sido mostrar al geólogo como un profesional del subsuelo capaz de afrontar y de resolver técnicamente cualquier proyecto relacionado con su especialidad.

Ferias y congresos

Durante el año 2008 el COLGEOCAT ha disminuido su representación en ferias sectoriales, y ha concentrado sus esfuerzos en la Feria de San Miguel de Lérida, que se celebró el mes de septiembre junto con el Salón Nacional de la Maquinaria Agrícola. Se trata de la feria más importante de las que se organizan en Lérida, y el COLGEOCAT ha considerado esta oportunidad como única para llegar a una gran cantidad de público, en especial del sector agrícola, y poder realizar trabajos de promoción de la profesión, sobre todo en los campos de la hidrogeología y la geotecnia.

El año pasado el COLGEOCAT inició mediante un acto sobre cooperación internacional un ciclo de conferencias y mesas redondas entre los colegiados, profesionales de diferentes campos y periodistas, sobre diferentes aspectos de nuestra profesión. En este año esta iniciativa ha continuado con fuerza con unas jornadas denominadas “El cambio climático y las fuentes de energía en el siglo XXI”. Las jornadas se organizaron como una actividad relacionada con el Año Internacional del Planeta Tierra, y se celebraron el mes de mayo en el aula magna de la Facultad de Geología de la UB.

Publicaciones y merchandising

Este año hemos dado prioridad a la elaboración de publicaciones relacionadas con los cursos y las jornadas organizadas a lo largo del año. En este sentido se han editado las ponencias de las jornadas “El cambio climático y las fuentes de energía en el siglo XXI”, y asimismo se han preparado otras publicaciones relacionadas con los cursos de formación realizados por el COLGEOCAT.

En cuanto a la divulgación de nuestra labor hacia el público en general, el COLGEOCAT ha iniciado una serie de material divulgativo de la labor del geólogo, empezando por el campo de trabajo más extenso entre el colectivo: la geotecnología para la edificación. La filosofía de este producto es mostrar al público, de manera visual, una relación entre los elementos cotidianos de nuestra vida y los principios técnicos que rigen nuestro trabajo realizando asimismo nuestro papel como técnicos. A medida que se vaya editando este material estará a vuestra disposición en la parte pública de nuestro sitio web.

Cena de Navidad

El día 19 de diciembre tuvo lugar en el Hotel Silken Diagonal de Barcelona la tradicional cena de navidad del COLGEOCAT. Este año, al igual que el año pasado, el acto fue multitudinario, con más de doscientas personas, entre colegiados, profesionales de la geología y miembros de sectores sociales muy diversos, como periodistas, académicos o representantes del mundo empresarial y político.

Igualmente, siguiendo la tradición de obsequiar a los colegiados con un detalle, este año se les ha entregado la publicación de las jornadas del cambio climático, junto con un chaleco reflectante personalizado para geólogos. Para los que no han podido asistir a la cena, tienen todo este material a su disposición en la sede de COLGEOCAT.

VOCALÍA DE ASESORÍA LEGAL Y SEGUROS

Esta vocalía atiende a dos demandas generales: por una parte los aspectos puramente legales y, por otra, el asesoramiento fiscal.

Así pues, uno de los objetivos principales consiste en asesorar y defender a los colegiados en el ejercicio de sus derechos profesionales en las relaciones que mantienen con la administración y las empresas.

Además, se complementa el servicio al colegiado con información y orientación en los aspectos tributarios y de tipo fiscal.

Al igual que en los años anteriores, nuestro abogado es Joan Josep Monner (JMA), que nos asesora en diferentes aspectos legales relacionados directamente con nuestra delegación; pero también responde a las consultas de los colegiados. Al igual que el año pasado, el Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña continúa con la ayuda de la PIMEC que, entre otros servicios, también nos ofrece asesoramiento de tipo legal.

Por lo que se refiere a la asesoría fiscal, Jesús Miguel Aiza es el especialista que desde hace años nos lleva esta temática. Las consultas personales que los colegiados han dirigido este año a este servicio han sido dieciocho.

Principales actuaciones y temas de consulta

- Destino de las subcontrataciones de las pequeñas empresas y de la póliza de seguros.
- Aclaraciones de las entidades públicas, como por ejemplo consejos comarciales y ayuntamientos, entre otros, sobre las funciones de los geólogos.
- Mediación entre colegiados en casos de conflictos profesionales y deontológicos.
- Asesoramiento en las ventajas y los inconvenientes de convertirse en autónomo o constituir una empresa.
- Asesoramiento sobre denuncias y colegiados.

- Asesoramiento sobre el seguro y la responsabilidad civil de los visados.
- Fiscalidad en general.
- Diferencias entre el epígrafe de Hacienda y el de la Seguridad Social del geólogo, que no coinciden.
- Consulta de la Universidad Autónoma de Barcelona sobre la labor del geólogo y las estadísticas de cara a la elaboración de planes de estudio.
- Problemática de las sociedades profesionales.
- Actuaciones de colegiados en el extranjero (Francia y Andorra).
- Concursos públicos. Una de las actuaciones preferentes del COLGEOCAT es la defensa del geólogo frente a los concursos públicos de la administración. Desgraciadamente, a menudo se abren concursos donde los requisitos demandados son perfectamente alcanzables por los geólogos, pero, en cambio, no se nos incluye en la lista de profesionales a acceder. Actualmente, estamos pendientes de la resolución de dos demandas contra un ayuntamiento y contra el Departamento de Obras Públicas de la Generalitat de Cataluña.

Consideraciones generales

- Es necesario recordar que a menudo existe un concepto mal entendido: se trata de las reclamaciones a nombres de empresas. La relación con el COLGEOCAT es a título personal con los colegiados y no con las empresas, por lo que la responsabilidad reside en el geólogo que firma el trabajo.
- Aunque con la obligatoriedad del seguro con responsabilidad civil de los visados han disminuido las problemáticas de cobertura, queremos seguir insistiendo que es importante recordar que los colegiados que están contratados por una empresa que tenga un seguro para sus empleados, si visan un trabajo sin seguro de responsabilidad civil, en el caso de que exista alguna demanda por dicho trabajo, si el colegiado no está ya en la empresa, el seguro de esta empresa no le dará amparo.
- En el pasado curso se instauró un servicio de ayuda para el caso de los impagados. Recordemos que en estos casos, lo que se debe de hacer es establecer contacto con el COLGEOCAT y dar el primer paso: una reclamación judicial -monitorio-, servicio que paga el mismo COLGEOCAT, gratuito para el colegiado. En el caso de que las actuaciones judiciales lleguen más lejos y sea necesaria la presencia de un abogado, el COLGEOCAT puede sugerir uno a precios especiales.
- Por lo que se refiere a los peritajes en el ámbito judicial, conviene saber que los honorarios son los orientativos que publica el ICOG, y que es importante pedir una provisión de fondos para asegurarse el cobro.
- Recordemos que existe un convenio con JMA que ofrece descuentos por los servicios de asesoramiento fiscal a los colegiados que lo soliciten.
- Este año se ha establecido un nuevo servicio gratuito para los colegiados: la declaración de renta anual. Se establecieron unas fechas para cada capital de provincia que, con cita previa, un asesor realizaba la declaración de renta a los colegiados que lo solicitaban. En total se han realizado 25 declaraciones.

Seguro personal

Este año se ha proporcionado al colegiado un servicio nuevo totalmente gratuito. Se trata de un seguro personal con las siguientes prestaciones:

1. Cobertura de asistencia personal de la compañía Agrupació Mútua. A través de esta cobertura se obtendrán diferentes servicios gratuitos, como por ejemplo:
 - Orientación médica telefónica las 24 horas del día.
 - Segunda opinión médica.
 - Asistencia sanitaria durante los viajes.
 - Limpieza dental anual, quiropodia anual, primera visita al psicólogo por tratamiento.
 - Segunda opinión en caso de enfermedad grave.
 - Telefarmacia. 24 h durante todo el año llevan los medicamentos al domicilio (importe del medicamento + 3,76 € por trayecto de la farmacia al domicilio, y 7,51 € si primero es necesario recoger la receta en el domicilio).
 - Asistencia en viajes al extranjero (sanitarios, repatriaciones de heridos, etc.).
 - Orientación social, jurídica, óbitos, inmobiliaria, etc.
 - Seguro por valor de 18.000 € en caso de defunción por accidente.
2. Una cobertura de hospitalización de la compañía DKV por la cual se obtendrá un subsidio diario de 36 € en caso de hospitalización por accidente o enfermedad (en hospitalizaciones de más de 24 h y hasta 365 días).

Con este motivo se ha enviado a cada colegiado una tarjeta con los logos del COLGEOCAT, de la PIMEC y de Agrupació Mútua, junto con el nombre del colegiado. Esta tarjeta es la que lo identifica en caso de que se deba de utilizar.

Actualmente estamos trabajando con la aseguradora para poder ofrecer a los colegiados unos amplios servicios de asistencia médica a un precio sensiblemente inferior al del público en general.

VOCALÍA DE LA ONG GEÓLOGOS DEL MUNDO

Durante el año 2008 ha proseguido el crecimiento y la consolidación de la delegación de Cataluña de la ONG Geólogos del Mundo. Este crecimiento ha implicado un incremento tanto en el número de personas contratadas en la delegación como en el personal expatriado y el personal local de los países de ejecución de los proyectos. Durante el 2008 la delegación catalana ha ejecutado el 60 % de los proyectos de GM, que representan un 70 % del presupuesto total y un 80 % del personal contratado.

Al mismo tiempo, las necesidades del colegio por almacenar la documentación visada implicaban la búsqueda de un local con mayor capacidad que el almacén que teníamos alquilado.

Para compaginar estas dos necesidades pensamos en la conveniencia de alquilar un local que permitiese, por un lado, alojar el volumen de documentación del colegio y, por otro lado, alojar a la ONG. Con esta intención alquilamos el local de la avenida Mistral, 52, donde actualmente se han trasladado la ONG y los visados.

Durante el año 2008, Geólogos del Mundo ha tenido en plantilla a más de veinte geólogos para llevar a cabo sus proyectos de cooperación en el desarrollo en siete países, cuatro de América Latina y tres del África subsahariana.

El programa IPGARAMSS continúa su trabajo con las diversas municipalidades del Área Metropolitana de San Salvador. Con un importante aumento del personal (a día de hoy, once personas en El Salvador), actualmente se está trabajando (a parte de la componente técnica de riesgos) en áreas de comunicación, marco legal, ordenamiento territorial y participación ciudadana, hecho que marca un mayor acercamiento a la población, a la vez que asegura más apoyo de los gobernantes. También se está trabajando en la elaboración de un marco legal que apoye la creación de normativas en temas de riesgos y de ordenamiento territorial en general. Merece la pena destacar que se ha elaborado, conjuntamente con la Oficina de Planificación del Área Metropolitana de San Salvador (OPAMSS), el mapa de riesgos del Área Metropolitana.

Nos encontramos al final del primer año de la ejecución del Programa JUCUARAN, financiado por la ACCD (Agencia Catalana de Cooperación al Desarrollo), y ya se han puesto en marcha acciones para que los comités locales establezcan estrategias y metodologías para la conservación ambiental de esta área.

En el proyecto de la cordillera del Balsamo se está desarrollando una intensa labor en la aplicación de mapas comunitarios de riesgos a la gestión territorial. La contraparte ACUA ha integrado a nuestro personal en la coordinación del programa de gestión de riesgos que la institución impulsa con diversos actores locales.

RENUFO es un proyecto que iniciamos a finales del año para la gestión del riesgo geológico en el golfo de Fonseca con un doble objetivo: por un lado, la capacitación de técnicos ambientales de los trece municipios de Asigolfo (contraparte local) y, por otro lado, un estudio técnico de inundaciones alrededor del volcán Conchagua.

En Pixoa hemos pasado el tercer año de ejecución del programa. Es, pues, el momento de acompañar des de más lejos a la Asociación de Municipios de la región de la Laguna de Apoyo. Se han desarrollado muchas actuaciones de carácter ambiental con gran incidencia en el país. Este programa es un punto emblemático de la ONG, está muy considerado por los financieros que lo apoyan, y además ha sido citado en muchos actos y también se ha difundido en los medios de comunicación (Avui, 19 de noviembre del 2008).

En Burkina Faso se ha inaugurado la oficina propia de Geólogos del Mundo (contraparte) en Bobo-Dioulasso. A nivel técnico, se ha conseguido un equipo de investigación de hidrogeología autónomo para conocer el comportamiento del recurso hídrico en profundidad, tanto en la zona crátonica como también para validar los modelos hidrogeológicos de la zona sedimentaria.

Geólogos del Mundo es consciente de la necesidad de fortalecer la sensibilización de la población catalana hacia temas de riesgos naturales y de lo que pueden ocasionar en los países más pobres. Por eso, en el último semestre del 2008, ha iniciado la segunda parte del proyecto Pobres x Desastres, dedicada más a la divulgación abierta a todo el mundo. Con este proyecto se pretende poner en marcha y consolidar el trabajo de sensibilización en el norte.

Según el acuerdo de la Asamblea General del ICOG, cada delegación está donando el 1% de sus ingresos a la delegación de GM. Esta aportación significa un importante apoyo en la actividad estructural de la ONG, aunque todavía es necesario más esfuerzo por parte de los colegiados en el apoyo a nuestra ONG y a sus proyectos.

COMISIONES COMISIÓN DE PAISAJE

Se han celebrado cinco reuniones ordinarias en la sede del Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña:

Núm./Fecha/Asistentes
5/08 de febrero/10
6/11 de abril/6
7/13 de junio/8
8/05 de septiembre/5
9/07 de noviembre/7

Las principales líneas de trabajo han sido establecer colaboraciones con otros colegios profesionales e instituciones, orientadas a participar en grupos de trabajo, proyectos de investigación, acciones formativas y divulgativas. Por eso, también se han celebrado otras reuniones de temática específica:

Fecha de la reunión/Institución

17 de abril /Dirección General de Arquitectura y Paisaje
24 de abril /Departamento de Geología de la UAB
27 de junio/Facultad de Geología de la UB
3 de julio/UPC. Proyecto Parque Geológico y Minero de la Cataluña Central.
15 de julio/Dirección General de Arquitectura y Paisaje
9 de octubre/Fundación Territorio y Paisaje de la Caixa de Catalunya

En consecuencia, queremos destacar:

- Segunda edición de la Jornada Técnica "Introducción a la realización de estudios de impacto e integración paisajística", que se ha desarrollado en la Facultad de Geología de la Universidad de Barcelona el 28 de noviembre del 2008. Con un formato más breve, también se ha llevado a cabo el 16 de mayo del 2008 en el Departamento de Geología de la Universidad Autónoma de Barcelona. Además se prepara un curso de unas 40 horas sobre esta temática.
- Colaboración con la gestión del patrimonio geológico de Cataluña. Como ejemplos cabe citar las fichas geológicas de los espacios en propiedad de la Fundación Territorio y Paisaje de la Caixa de Catalunya y la figura del Parque Geológico y Minero de la Cataluña Central, propuesta por la Universidad Politécnica de Cataluña.
- Seguimiento de los cursos de posgrado sobre Interpretación y gestión del paisaje de Cataluña, con el fin de desarrollar la relación entre la geología y la dinámica del paisaje.

COMISIÓN DE MEDIO AMBIENTE

Durante el año 2008 la principal prioridad de la Comisión de Medio Ambiente ha sido dar continuidad a la elaboración de una guía de los contenidos de un informe de evaluación preliminar de la calidad del terreno, en colaboración con la Agencia de Residuos de Cataluña. La necesidad de redactar esta guía surgió de la participación de la comisión en el proceso de información pública del anteproyecto de decreto regulador de suelos contaminantes de Cataluña, mediante la presentación formal de alegaciones durante el año anterior. Asimismo, la comisión sigue trabajando en la elaboración de una guía de buenas prácticas ambientales para geólogos, tanto en la oficina como en el campo. Finalmente, se han ini-

ciado contactos con la Agencia Catalana del Agua (ACA) con el fin de mejorar la calidad de la documentación, que es necesario presentar para la autorización de pozos de caudal superior a 7.000 hm³ anuales, y con el fin de ampliar la documentación que se requiere actualmente para los pozos de caudal inferior a 7.000 m³/año.

A parte de la redacción de dichas guías, y del apoyo técnico y de colaboración con las administraciones públicas, también son labores de la comisión resolver las dudas técnicas de los colegiados y la organización de cursos y conferencias.

Entre los retos que la comisión se plantea para el año 2009 existe el cierre de la guías que se encuentran en proceso de elaboración, y la suscripción de un acuerdo con la ACA para la mejora de la calidad técnica de la documentación requerida para la autorización de pozos de extracción de agua.

COMISIÓN DEL CÓDIGO TÉCNICO DE LA EDIFICACIÓN

Desde que se implantó el Código Técnico de la Edificación (CTE) surgió la necesidad de realizar una valoración y un seguimiento de los criterios que se utilizaban en el campo de las características geotécnicas de suelos y terrenos, y de los principios técnicos utilizados, para que los geólogos redactores de los informes geotécnicos dispusieran de otros recursos.

Desde Cataluña hemos realizado diversos cursos y jornadas para tratar y analizar la aplicación del CTE. A partir de estos cursos surge la necesidad de organizar una comisión para el seguimiento del CTE formada por: Maite Alonso Jardi, Álvaro Arasa Tuliesa, Ramón Pérez Mir, Albert Ventayol Lázaro.

Las sucesivas reuniones que ha llevado a cabo esta comisión, que se ha reunido periódicamente, han conducido a la realización de un documento de síntesis, cuyo objetivo es hacer una aportación positiva a los requerimientos de cálculo y estudios de los terrenos, planteando posibles alternativas para la mejora del documento final.

Desde aquí nuestro reconocimiento y agradecimiento al Dr. Javier Torrijo, que ha sabido captar las demandas de la comisión con la redacción del trabajo que próximamente daremos a conocer. En ningún caso consideramos que sea un trabajo definitivo, pero sí abre diferentes posibilidades para la mejora continua de una labor que los geólogos del siglo XXI aplicarán con el día a día.

COMISIÓN DE RIESGOS GEOLÓGICOS

Durante el 2008 el Ilustre Colegio Oficial de Geólogos Delegación de Cataluña ha emprendido la Comisión de Riesgos Geológicos, que tiene como principales objetivos:

- Favorecer la incorporación laboral de los geólogos como profesionales especialistas en todos los temas relacionados con los riesgos geológicos.
- Generar protocolos de trabajo para la realización de informes y cartografías de riesgos geológicos en Cataluña.
- Realizar una campaña de sensibilización y divulgación sobre los riesgos geológicos en Cataluña.
- Asesorar a instituciones como el Instituto Geológico de Cataluña (IGC), la Agencia Catalana del Agua y el Departamento de Política Territorial y Obras Públicas, entre otros, en el modo de proceder en temas relacionados con los riesgos geológicos.

La Comisión de Riesgos Geológicos se ha reunido en cuatro ocasiones (3 de julio, 18 de septiembre, 23 de octubre y 27 de noviembre), tal como reflejan las correspondientes actas disponibles en nuestra página web, en el apartado de comunicaciones.

Entre los diferentes temas hablados en las reuniones se ha tratado sobre la Guía de riesgos elaborada por el ICOG, aunque también se han analizado documentos y trabajos aportados por los miembros de la comisión. En esta línea se ha decidido que el COLGEOCAT elabore guías metodológicas dirigidas a geólogos profesionales y administraciones públicas, y asimismo se han debatido los índices de sus contenidos. También se han mantenido reuniones específicas con el Sr. Toni Roca, director del IGC y con el consejero del DPTOP, el Hble. Sr. Joaquim Nadal. Asimismo, se mantuvo una sesión monográfica con el Dr. Jordi Corominas sobre las directrices que los grupos científicos de ámbito mundial han elaborado para el estudio y diagnóstico de los movimientos de laderas, que serán, por otro lado, objeto de la primera guía que quiere promover esta comisión.

OBRA ARTÍSTICA

El año pasado iniciamos una nueva línea con la intención de fomentar la unión del arte con la geología. Con este fin se encargó un cuadro original al pintor japonés Shigeru Matsuzaki. Esta obra, que también sirvió de motivo gráfico para ilustrar la memoria del 2007, ya forma parte del fondo de arte de nuestro colegio. Se realizó una tirada de 200 litografías, que se utilizan como regalo para actos especiales del colegio.

En el 2009 queremos continuar con esta línea. Por eso hemos comprado un original de la pintora de Mataró, María Oms, realizado a partir de una fotografía de Josep Estela. Su arte se basa en la ilustración y la pintura, y ha realizado numerosas exposiciones des de 1980 hasta la actualidad. Precisamente, fue en la última exposición del pasado diciembre, *El arte de la geología*, en Gerona, donde nuestro presidente Joan Escuer la conoció. Esta exposición acompañaba la jornada sobre "La geología al servicio de la sociedad", organizada por la Universidad de Gerona.

Maria Oms se inició en la pintura figurativa, pero en los últimos años, se ha decantado por la abstracción de la naturaleza. Concretamente ha descubierto que las formas geológicas pueden expresarse por medio del arte. Ella misma nos explica la visión de su obra:

"Contemplar la naturaleza es intrigante, interesante, cautivador... y muchas cosas más.

Intrigante: porque se trata de redescubrir la naturaleza con la misma sensibilidad como nos reconocemos a nosotros mismos.

Interesante: porque observamos maravillados que las montañas no son lo que parecen. Que las rocas nos engañan, que un pliegue de una formación geológica se parece al pliegue de un vestido de seda, o que el goteo del agua con el paso del tiempo ha pulido unos estratos.

Cautivador: porque posee fuerza y magnetismo cuando nos observa fijamente. Nos reta a escrutarla, a conquistarla y moldearla.

La geología como ciencia ha experimentado una metamorfosis, y la mariposa emprende finalmente el vuelo".

El cuadro que hemos adquirido se titula Queixals (Muelas). Se trata de un óleo sobre tela basado en las formas típicas de los conglomerados de Montserrat. La interpretación que efectúa la autora es la siguiente:

"La presencia de estratos que contienen grandes bloques nos indica la ocurrencia de episodios de avenidas violentas. Estos bloques, por su composición y dimensiones, quedan al descubierto en la medida que se erosionan los materiales más blandos o hasta que los rodean.

En ocasiones, y según como queden al descubierto, se nos aparecen como muelas enormes, fuertemente arraigadas al estrato y desafiando suspendidas el paso del tiempo."

Obra artística

L'any passat vam iniciar una nova línia que volia fomentar la unió de l'art amb la geologia. Per això vam encarregar un quadre original al pintor japonès Shigeru Matsuzaki. Aquesta obra, que també va servir de motiu gràfic per il·lustrar la memòria del 2007, ja forma part del fons d'art del nostre col·legi. Se n'ha fet una tirada de 200 litografies, que s'utilitzen com a regal per a actes especials del col·legi.

Enguany hem volgut continuar amb aquesta línia. És per això que hem comprat un original de la pintora de Mataró Maria Oms, realitzat a partir d'una fotografia de Josep Estela. El seu art es basa en la il·lustració i la pintura, i ha fet nombroses exposicions des del 1980 fins a l'actualitat. Precisament, va ser en la darrera exposició del desembre passat, *L'art de la geologia*, a Girona, on el nostre president Joan Escuer la va conèixer. Aquesta exposició acompañava la jornada sobre "La geologia al servei de la societat", organitzada per la Universitat de Girona.

Maria Oms es va iniciar en la pintura figurativa, però en els darrers anys, s'ha decantat per l'abstracció de la natura. Concretament, ha descobert que les formes geològiques poden expressar-se per mitjà de l'art. Ella mateixa ens explica la visió de la seva obra: "Contemplar la Natura és intrigant, interessant, captivador... i moltes coses més.

Intrigant: perquè es tracta de redescobrir la natura amb la mateixa sensibilitat com ens reconeixem a nosaltres mateixos.

Interessant: perquè observem meravellats que les muntanyes no són el que semblen. Que les roques en enganyen, que un plec d'una formació geològica s'assembla al plec d'un vestit de seda, o que uns regalims d'aigua amb el temps han polit uns estrats. Captivador: perquè té força i magnetisme quan ens mira fit a fit. Ens repta a escrutar-la, a conquerir-la i modelar-la.

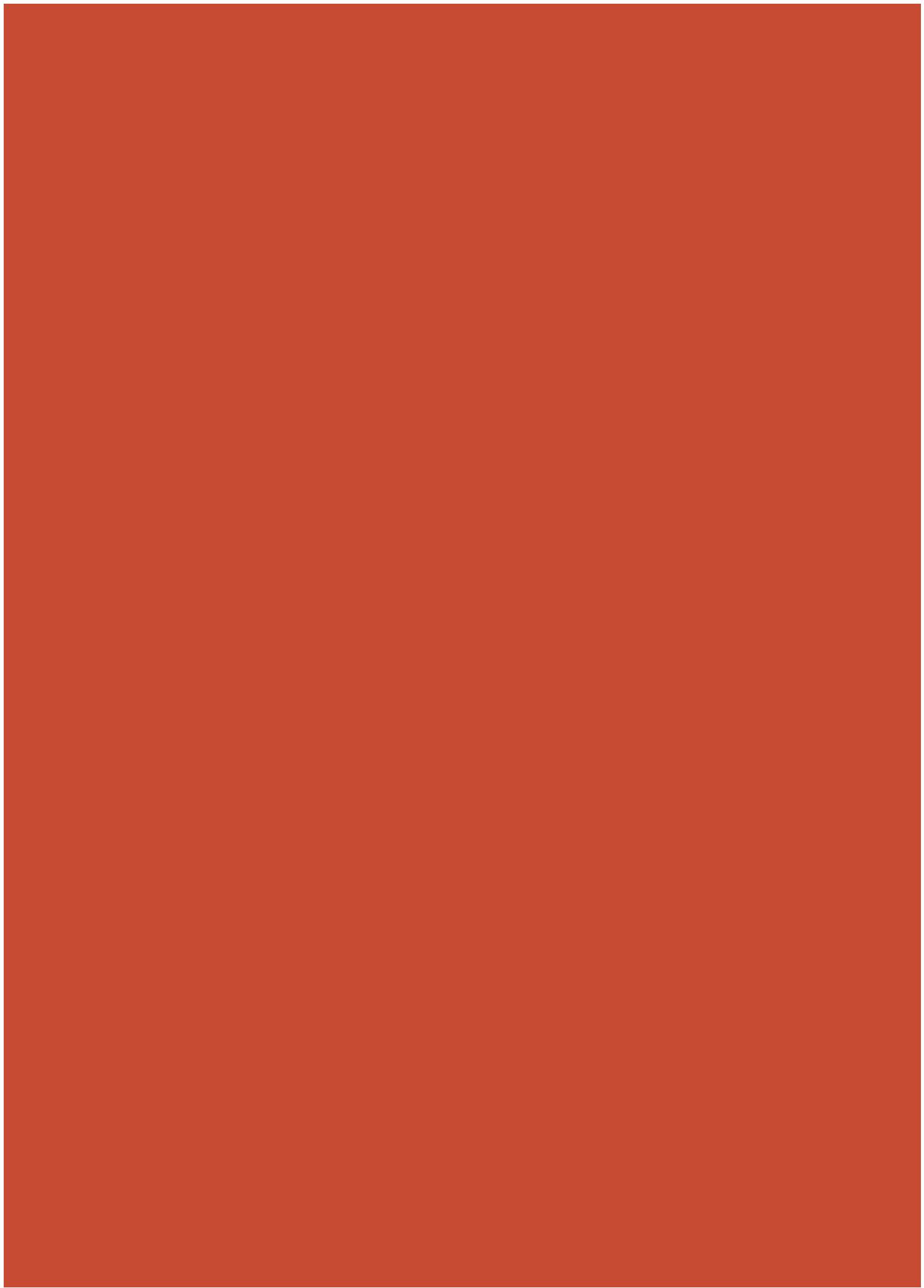

La geologia com a ciència ha sofert una metamorfosi, i la papallona emprèn finalment el vol."

El quadre que hem adquirit s'intitula *Queixals*. És un oli sobre tela basat en les formes tipiques dels conglomerats montserratins. La interpretació que en fa l'autora és la següent:

"La presència d'estrats que contenen grans blocs ens indica l'ocurrència d'episodis d'avingudes violentes. Aquests blocs, per la seva composició i dimensions, queden al descobert a mesura que s'erosionen els materials més tous o fins que els envolten.

En ocasions, i segons com queden al descobert, se'ns apareixen com a queixals enormes, fortament arrelats a l'estrat i desafiant, suspesos, el pas del temps."

Textos i fotografies
COLGEOCAT
i Josep Estela (fotografia del quadre)

Disseny i realització
Domènec Òrrit/APM

© Il·lustre Col·legi Oficial
de Geòlegs Delegació de Catalunya,
2009

Tots els drets reservats

Il·lustre Col·legi Oficial de Geòlegs
Delegació de Catalunya

Av. Paralelo 144-146 baixos · 08015 Barcelona
Tel. 934 250 695 · info@colgeocat.org
www.colgeocat.org - www.colgeocat.cat